

**N:o 10.**

Ank. till Riksd. kansli den 29 april 1907, kl. 3 e. m.

*Memorial, med förslag till ny aflöningsstat för riksbanken och Tumba bruk.*

Fullmäktige i riksbanken hafva till utskottet inkommit med följande, den 6 innevarande april dagtecknade, af bilagor åtföljda framställning:

- »De nu till tjänstemän och vaktbetjante vid riksbankens hufvud- och afdelningskontor utgående aflöningsförmåner äro i hufvudsak bestämda af 1902 års Riksdag. Därefter hafva, jämte mindre betydande jämkningar i aflöningsstaten, gjorts följande ändringar i aflöningsförmånerna:
- a) vid 1904 års riksdag bestämdes aflöning för bankosekreteraren, därest denne tillika är ombudsman;
  - b) vid 1906 års riksdag fastställdes ny aflöningsstat för kassörer samt registratorer och bokhållare vid de i grupper indelade afdelningskontoren;
  - c) åt bemälda registratorer och bokhållare medgafs årlig semester af 1903 års Riksdag under en half månad och af 1906 års Riksdag efter vissa års ordinarie tjänst under en hel månad;
  - d) sedan fullmäktige för utskottet angifvit vissa grunder, efter hvilka arfvode till extra ordinarie tjänstemän vid hufvudkontoret borde utgå, anvisade 1905 års Riksdag för ändamålet *förslagsvis* visst belopp;
  - e) vid samma riksdag ökades anslaget till arfvoden åt extra ordinarie tjänstemän samt för extra arbeten och semestervikariat vid de i grupper indelade kontoren;
  - f) vid 1906 års riksdag ökades motsvarande anslag för kontoret i Göteborg;
  - g) vid 1903 års Riksdag beslöts, att vaktbetjänt kunde under högst en half månad årligen få vid ledighet utan sjukdomsförfall behålla sina aflöningsförmåner.

Den stegring af bostadshyror och andra lefnadskostnader, som föranledde 1901 års Riksdag att bevilja tillfälligt dyrtidstillägg åt ban-

kens personal samt påföljande års Riksdag att godkänna då föreslagen stadigvarande omreglering af aflöningsförmånerna, har ej allenast fortfarit utan än ytterligare ökat, så att, efter hvad otvifvelaktigt lär vara, lefnadskostnaden, såväl i hufvudstaden som å öfriga orter, å hvilka riksbanken har kontor, nu väsentligen öfverstiger hvad beräknades vid fastställandet af nuvarande stat. Berörda stegring i lefnadskostnaderna torde ej heller kunna antagas blifva af allenast öfvergående natur. Fullmäktige finna sig därför böra hos utskottet hemställa om framläggande för Riksdagen af förslag till ny reglering af aflöningsförmånerna för riksbankens personal. Fullmäktige föranlätas härtill dess hellre, som med den särdeles stora utveckling, riksbankens rörelse vunnit efter sedelutgifningsrättens monopoliserande hos riksbanken, det måste ställas allt större kraf på duglighet och arbetsintensitet hos bankens personal. Visserligen har den nämnda utvecklingen af bankens rörelse föranlett och torde äfven fortfarande betinga ökning af tjänstemännens antal, men åtskilliga, hufvudsakligen högre, befattningar kunna lämpligen ej delas, och för dessa befattningars innehafvare måste bankens utveckling uppenbarligen medföra ett betydligt ökad arbete och ansvar.

Behovet af bättre aflöningsvillkor för personalen framhålles ock i åtskilliga framställningar, som till utskottet inkommit från skilda grupper af personalen och öfver hvilka fullmäktiges yttrande infordrats. Dessa framställningar, hvilka beaktats vid de förslag, fullmäktige nu gå att afgifva, äro gjorda af följande:

- a) e. o. tjänstemän vid hufvudkontoret om öfverförande på ordinarie stat af de vid tiden för framställningen inrättade tjänster öfver stat och om inrättande af ytterligare tjänster i första graden;
- b) tjänstemän i första lönegraden vid kontoren i Göteborg och Malmö om ökning af begynnelse aflöningen för dem samt om rätt till två, i stället för nu utgående ett, ålderstillägg å 500 kronor;
- c) verkställande styrelseledamöterna vid de i grupper indelade afdelningskontoren om dels aflöningens ökande till 6,500 kronor per år med rätt till två ålderstillägg å 500 kronor efter respektive 5 och 10 års tjänstgöring vid något af gruppkontoren, dels semester under en och en half månad för enhvar af dem, som erhållit det första ålderstillägget;
- d) kamrerarne vid gruppkontoren om aflöningens ökande till 4,700 kronor med nuvarande ålderstillägg å 500 kronor efter 5 och 10 års tjänstgöring i graden;
- e) tjänstemännen i registrators- och bokhållaregraden vid gruppkonto-

- ren om deras likställande i afseende å aflöning och rätt till semester med tjänstemännen i första lönegraden vid hufvudkontoret samt kontoren i Göteborg och Malmö;
- f) ombudsmännen vid gruppkontoren om aflöningens ökande till 1,200 kronor om året samt om rätt till semester å bankens bekostnad under en månad årligen;
- g) vaktmästarne vid hufvudkontoret om begynnelseaflöningens fastställande till 1,400 kronor samt om rätt till fyra ålderstillägg å 200 kronor efter resp. 3, 6, 9 och 12 år; samt
- h) vaktbetjäningen vid de i grupper indelade kontoren dels om aflöningens bestämmande till 1,000 kronor med nuvarande ålderstillägg dels, att, då vaktbetjänt vid dylikt kontor åtnjuter ledighet enligt mom. 9 i tillämpningsstadgarne för aflöningsstaten, af riksbankens medel må kunna utbetalas ersättning till vikarien efter samma grunder, som vid hufvudkontoret, eller högst 2 kronor 50 öre per dag.

Slutligen hafva fullmäktige att i detta sammanhang yttra sig öfver förslag, som inom utskottet väckts om rätt äfven för sådan verkställande styrelseledamot vid riksbankskontor, som ej är tjänsteman hos banken, att vid tjänstledighet för sjukdom uppbära aflöning efter samma grunder, som gälla för styrelseledamot, den där är tjänsteman hos banken.

I sitt memorial (n:o 10) vid 1902 års riksdag angående bankens aflöningsstat yttrar utskottet, hurusom man tillförlitligast torde kunna erhålla en uppfattning om ändringarna i bankens verksamhet genom en öfverblick öfver sedelutgifningen vid olika tidpunkter, enär denna kunde anses i viss mån vara ett uttryck för det arbete, riksbanken hade att utföra. I anledning häraf få fullmäktige lemna följande uppgifter angående sedelutgifningen i medeltal för åren 1900—1906:

	beräknad efter månadsuppgifterna	beräknad efter veckouppgifterna
1900	63,574,000	59,985,700
1901	74,397,300	69,923,600
1902	104,332,600	99,555,700
1903	142,252,100	136,756,700
1904	156,972,400	151,132,200
1905	163,150,100	156,660,100
1906	177,160,600	170,812,600

Utvecklingen af riksbankens rörelse framgår äfven vid en jämförelse af växeldiskonteringen och kassaomsättningen under olika år. Uppgifter i förevarande hänseende kunna dock ej lämnas annat än för tiden 1903—1906, enär räkenskapernas uppställning dessförinnan ej medgifver motsvarande sammandrag. Under åren 1903—1906 hafva växeldiskonteringen och kassaomsättningen omfattat:

*Växeldiskonteringen:*

under år 1903	273,606	st. växlar till belopp af kronor	455,094,721:	86
” ” 1904	280,575	” ” ” ” ” ”	527,133,784:	23
” ” 1905	319,939	” ” ” ” ” ”	621,530,142:	45
” ” 1906	389,708	” ” ” ” ” ”	841,093,290:	67

*Kassaomsättningen:*

under år 1903	kronor	7,060,524,418:	07
” ” 1904	”	7,541,966,441:	09
” ” 1905	”	8,266,260,139:	18
” ” 1906	”	9,277,424,326:	41

En jämförelse mellan å ena sidan antalet tjänstemän och betjante vid slutet af år 1900 samt afföningar och arfvoden under år 1900, eller året, innan de enskilda bankernas sedlar började indragas, och å andra sidan enahanda förhållanden år 1906 visar:

*beträffande antalet tjänstemän och betjante*, med utelämnande af dels å ombudsmansexpeditionerna vid afdelningskontor anställda, ordinarie och extra, dels husdrängar, maskinister, eldare och extra vaktmästare:

	1/1 1901			1/1 1907			Betjante	
	i grad	e. o.	Summa	i grad	e. o.	Summa	1/1 1901	1/1 1907
Hufvudkontoret .....	70	44	114	83	51	134	23	23
Gamla afdelningskontoren .....	58	57	115	70	63	133	19	19
Nya d:o (efter 1900) .....	—	—	—	20	22	42	—	7
Verkst. direktörer vid afd.-kont.	17	—	17	24	—	24	—	—
	145	101	246	197	136	333	42	49

## Aflöningar och arfvoden utgjorde åter:

År	Fullmäktige jämte suppleanter	Styrelserna vid afdelningskontoren jämte suppleanter	Summa	Tjänstemän och betjante vid hufvudkontoret	Tjänstemän och betjante vid afdelningskontoren	Summa	Summa aflöningar och arfvoden för året
1900	48,600	150,552	199,152	345,739	266,216	611,955	811,108
1906	68,800	*) 232,626	301,426	449,643	**) 464,011	913,655	1,215,081

\*) Däraf vid de kontor, som tillkommit efter år 1900 kr. 61,703: 39.

\*\*) " " " " " " " " " " 94,582: 54. kr. 156,285: 87.

Af de tjänster i grad, 83 vid hufvudkontoret samt 90 vid afdelningskontoren, som funnos inrättade vid slutet af år 1906, voro 74 vid hufvudkontoret och 87 vid afdelningskontoren ordinarie tjänster, och de öfriga, 9 vid hufvudkontoret och 3 vid afdelningskontoren, öfver stat.

Vid hufvudkontorets slutliga inflyttning i den nya lokalen anordnades där endast en kassa för giro- och postväxel- 10. fl. räkningar, hvilken kassa jämväl ägde besörja den rörelse, som förut ägt rum i motsvarande kassa å norra kontoret. Snart visade sig emellertid, att göromålen inom kassaexpeditionen hade en sådan utsträckning, att svårigheter måste uppstå i och för handhavande af en på samma gång snabb och effektiv kontroll. Med hänsyn härtill hafva fullmäktige funnit sig föranlättna att på två skilda kassaexpeditioner fördela de åt nyssnämnda kassa ensam förut uppdragna göromål samt för sådant ändamål under innevarande år öfver stat förordnat en tjänsteman i andra graden och två tjänstemän i första graden. Vidare har under innevarande år visat sig behof af än ytterligare stärkta arbetskrafter vid läneafdelningen, vid hvalfsafdelningen för deltagande i kassavård, vid kassakommissariens expedition och för biträde vid sedelräkning. I följd häraf hafva, likaledes i år, öfver stat anställts tre tjänstemän i första graden, och utgör hela antalet öfverstatstjänstemän vid hufvudkontoret för närvarande fyra i andra graden och elfva i första lönegraden. Slutligen hafva fullmäktige hos utskottet föreslagit vissa förändringar beträffande tjänstgöringen vid kontoret för öppna och slutna deposita, hvarigenom ytterligare en tjänst i andra graden blir erforderlig. För det närvarande finna sig fullmäktige

ej kunna med säkerhet bedöma, huruvida möjligen två af dessa tjänster öfver stat, en i första och en i andra graden, äfven i framtiden blifva behöfliga. Däremot hålla fullmäktige före, att behofvet af öfriga nu vid hufvudkontoret anordnade öfverstatstjänster äfven framgent skall kvarstå. *Fullmäktige hemställa därför, att dessa tjänster, 10 i första och 4 i andra graden, må intagas i staten, vid hvilket förhållande hela antalet ordinarie tjänstemän vid hufvudkontoret i förevarande grader skulle blifva fyrtio i första och trettio i andra graden.*

I anledning af särskilda framställningar från styrelserna för kontoren i Göteborg och Malmö samt då för upprätthållande i behörig ordning af göromålen vid ifrågavarande kontor ökade, mera fasta arbetskrafter synts erforderliga, hafva fullmäktige anordnat öfver stat vid kontoret i Göteborg två tjänster i första graden och vid kontoret i Malmö en tjänst i samma grad. Då utsikt ej förefinnes, att göromålen vid ifrågavarande kontor skola komma att minskas så, att någon af ifrågavarande tjänster kan indragas, *hemställa fullmäktige, att de nämnda tjänsterna, 2 i första graden i Göteborg och i första graden i Malmö, må uppföras i staten.*

Vid de i grupper indelade kontoren funnos vid senaste årsskifte inrättade tre tjänster öfver stat i bokhållaregraden, nämligen vid kontoren i Kristianstad, Mariestad och Örebro.

Bokhållaretjänsten öfver stat vid kontoret i Örebro inrättades redan den 2 februari 1905, och behofvet af densamma har alltsedan bekräftats. Något senare eller i april 1906 inrättades motsvarande tjänst vid kontoret i Kristianstad. Rörelsen vid detta kontor visar sig emellertid så liffig, att redan nu tjänsten måste anses äfven för framtiden behöflig. *Fullmäktige hemställa därför, att ifrågavarande två tjänster må uppföras å ordinarie stat.*

Redan i januari 1906 hemställde styrelsen för kontoret i Mariestad hos fullmäktige om kontorets uppflyttande från fjärde till tredje gruppen, hvarigenom utöfver de förut vid kontoret anställda tjänstemän skulle där tillsättas en kamrerare. Fullmäktige funno då denna framställning böra endast på det sätt bifallas, att vid kontoret anställdes en tjänsteman öfver stat i registrators- och bokhållaregraden. Emellertid har äfven efter berörda framställning rörelsen vid kontoret alltjämt ökats samt nu blifvit af sådan omfattning, att, på sätt kontorsstyrelsen i förnyad framställning ock begärt, ordinarie kamrer därstädes torde böra anställas. *Fullmäktige hemställa därför, att i staten må upptagas kamrerarebefattning vid kontoret i Mariestad.*

Med hänsyn därtill att, såsom ofvan framhållits, omsättningen vid

riksbanken under de senaste åren visat en betydlig ökning, hvilken särskildt under år 1906 varit synnerligen afsevärd, har själfallet arbetet äfven vid afdelningskontoren nämnvärdt tilltagit. Då emellertid de ordinarie tjänstemännens antal vid de i grupper indelade kontoren ej ökats i samma mån, har en del arbete, som bort omhänderhafvas af mera fast anställda tjänstemän, kommit att förrättas af extra ordinarier. Enär sådant funnits mindre lämpligt, hafva fullmäktige under innevarande år beslutit att vid ett hvar af kontoren i Gäfle, Sundsvall, Härnösand, Falun, Karlstad, Karlskrona, Linköping, Halmstad, Kristianstad, Luleå, Kalmar, Umeå, Visby, Nyköping, Vänersborg och Västerås inrätta en tjänst öfver stat i registrators- och bokhållaregraden. Fullmäktige hafva emellertid önskat ännu någon tids erfarenhet om den fortfarande behöfligheten af dessa tjänster, innan fullmäktige hos utskottet velat föreslå öfverförande till ordinarie stat af en eller flera af sagda tjänster.

---

I nya riksbankshuset i Stockholm är inrättad värmeledning med tillhörande anordningar för ventilation. Från denna värmeledning skola jämväl uppvärmas de torkrum, som finnas i sedelkontoret och sedeltryckeriet och i hvilka för erhållande af vackra sedlar städse bör hållas en temperatur af 30—35 grader. Med hänsyn härtill måste värmeledningen hållas i bruk under vintertiden natt som dag och under sommarmånaderna åtminstone hela dagen. I anledning häraf och då den för värmeledningen anställda maskinisten därjämte bör ansvara för lämplig ventilation af ett stort antal lokaler samt tillse de elektriska hissarna i huset och ombestyra åtskilliga där ifrågakommande smärre reparationer, har för ändamålet måst anställas, förutom en maskinist, en biträdande maskinist samt två eldare, af hvilka dock den ene torde kunna undvaras under tiden maj—september. Åt maskinisten är i riksbankshuset upplåten bostad om tre rum med kök. Från denna bostad måste emellertid utöfvas bevakning af inkörsporten från gatan till husets gård, i följd hvaraf skyldighet att ansvara för sådan bevakning ålagts maskinisten. Ersättning till ifrågavarande betjäning utgår för närvarande efter följande grunder:

för maskinisten, jämte fri bostad med värme, per år 2,200 kronor, hvaraf 1,800 kronor beräknas utgöra arfvode till maskinist och 400 kronor för tillsyn af körporten,  
för biträdande maskinisten 1,600 kronor om året,  
samt för hvardera eldaren 100 kronor i månaden.

Beträffande förevarande personal synas befattningarna såsom

maskinist och biträdande maskinist böra upptagas i staten, hvaremot eldarebefattningarna lära kunna fortfarande uppehållas af extra biträden.

---

Då de nya trafiklederna kring bankhuset å Helgeandsholmen ej äro intagna i stadsplanen och polispatrullering därstädes på stadens bekostnad därför ej kunde påräknas, men sådan likväl var nödvändig, aftalade fullmäktige med stadens polismyndighet om dylik patrullering på riksbankens bekostnad. I sammanhang härmed träffade fullmäktige jämväl öfverenskommelse med polismyndigheten om bevakning inom bankhuset under expeditionstiden. Hela kostnaden för ifrågavarande, yttre och inre, polisbevakning uppgår för närvarande till 822 kronor i månaden. Då extra polisbevakning läser finnas äfven för framtiden behöflig samt då äfven vid afdelningskontor polisbevakning på bankens bekostnad kan behöfva ifrågakomma, hemställa fullmäktige, att ett be- myndigande för fullmäktige att med bankens medel bestrida sådan kostnad må intagas i reglementet.

Med hänsyn härtill och då i reglementet torde böra angifvas jämväl fullmäktiges befo genhet att anställa erforderliga eldare vid hufvudkontoret, *hemställa fullmäktige, att § 60 mom. 3 reglementet må erhålla följande lydelse:*

»Vaktbetjäning anställles vid hufvudkontoret till erforderligt antal af fullmäktige och vid afdelningskontor af vederbörande styrelse till det antal, aflöningsstaten angifver.

Vid hufvudkontoret äga deputerade antaga och entlediga extra vaktmästare äfvensom extra biträden för värmeledningens skötande. Med fullmäktiges medgifvande må extra vaktmästare vid afdelningskontor anställas; sådan vaktmästare antages och entledigas af kontorets styrelse.

Extra polisbevakning vid hufvud- eller afdelningskontor må anordnas enligt bestämmande af fullmäktige.»

---

I åtskilliga af Riksdagen under senare år fastställda lönestater har tillämpats grundsatsen om skyldighet för tjänsteinnehafvarne att själfva lämna bidrag till bestridande af de med deras pensionering förenade kostnader; och i en till innevarande års Riksdag aflåten proposition har, i anledning af skrifvelse från Riksdagen, Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen antagande af lag, innefattande bestämmelser om allmän skyldighet för civila tjänsteinnehafvare att betala sådant pensionsbidrag.



Fullmäktige hafva därför ansett sig böra vid förslag till ny lönestat för riksbankens tjänstemän och betjante införa motsvarande skyldighet äfven för tjänsteinnehafvare i riksbanken. Däremot hafva fullmäktige gifvetvis vid bestämmandet af aflöningens belopp i förslaget tagit hänsyn därtill, att tjänsteinnehafvaren skall utgifva pensionsbidrag.

Beträffande pensionsbidragets storlek hafva fullmäktige tillämpat de i nyssnämnda proposition föreslagna grunder. Inflytande pensionsbidrag synas böra i räkenskaperna uppföras såsom särskild fond, å hvilken tillgodohafvande skälig ränta framdeles må godtskrifvas fonden. Däremot synes tillsvidare, och till dess nödig utredning hunnit af fullmäktige föranstaltas om pensionsfondens ställning och eventuellt bidrag från riksbanken till densamma, det kunna anstå med fondens anlåtande för deltagande i pensioneringen, som således, tillsvidare, liksom hittills, skulle bestridas från bankens vinst- och förlusträkning.

I händelse, på sätt fullmäktige ofvan föreslagit, tjänstemännen komme att bidraga till sin pensionering, blefve särskilda förändringar i det för riksbanken gällande reglemente erforderliga, och få fullmäktige i detta afseende föreslå:

att i § 61 af reglementet införas ett nytt mom. 2 af följande lydelse:

»Tjänsteinnehafvare skall såsom bidrag till kostnaden för beredande af pension erlägga pensionsavgift till årligt belopp af nedanangifna procent å högsta lön inom den tjänstegrad, han hos banken innehar. Afgiftsprocenten utgör en tiondedels procent för hvarje helt hundratal kronor i nämnda lön, dock i intet fall mindre än tre procent å lönen. Afgiften erlägges för hvarje månad, för hvilken lön åtnjutes, äfvensom för månad, under hvilken, på grund af tjänstledighet eller i följd af ådömd mistning af tjänsten för viss tid, lön ej uppbäres.

Pensionsavgifterna ingå till en särskild fond.

Rätt att från pensionsfonden återbekomma erlagda pensionsavgifter medgifves allenast vid öfvergång till annan statstjänst, därest med inträdet i denna tjänst är förenad skyldighet att för beredande af pension erlägga retroaktiv avgift, dock ej till högre belopp än det, hvartill retroaktivavgiften uppgår.»

samt att § 81 i reglementet, med hänsyn till att tjänstemännen framgent komme att bidraga till sin pensionering, må i öfverensstämmelse med § 14 i förslaget till ny pensionslag, ändras sålunda:

»Har pensionstagare blifvit dömd till förlust af medborgerligt förtroende eller till, i stället för afsättning, straff enligt 2 kapitlet 17 § strafflagen, skola, efter det sådant beslut vunnit laga kraft, två tredje-

delar af pensionen anses förverkade, och pensionen alltså utgå med allenast en tredjedel af det ursprungliga beloppet.»

---

De skäl, som, efter hvad ofvan angifvits, förmått fullmäktige att nu föreslå ökning i aflöningen för åtskilliga tjänsteinnehafvare, hafva jämväl föranledt därtill, att pensionsbeloppen för samma tjänsteinnehafvare ökats, på det att icke pensionens värde må nedgå under hvad med densamma afsetts. Förslaget afser därför, att en del af ifrågakommande ökning i aflöningen skall läggas å utgående lön, efter hvilken pensionsbeloppet äfven framgent skulle bestämmas.

---

För det närvarande äro tjänstemännen vid afdelningskontoren i Göteborg och Malmö i fråga om aflöningsförhållanden likställda med hufvudkontorets, men öfriga afdelningskontor indelade i fyra grupper med inbördes delvis olika aflöningsförmåner för tjänsteinnehafvare i samma grad. Denna gruppindelning, som vidtogs år 1897, stod i sammanhang med dels åtskiljandet af kamrers- och kassörstjänsterna, dels ock de s. k. kommissionsbestyrens inordnande i kontorens expedition. Vid afgifvande af sitt förslag i fråga om gruppindelningen och hvad därtill hörde, hvilket förslag, först framställt 1896, året därpå i hufvudsak blef af Riksdagen godkänt, hänförde sig fullmäktige därtill, att kontoren i verksamhet och rörelse företedde bestämda olikheter. Fullmäktige förbisågo därvid icke, att förhållandena kunde växla, men framhöllo, att med den föreslagna indelningen låte sig förena möjligheten att vidtaga jämkningar t. ex. genom anställande, i händelse af behof, på extra eller ordinarie stat af ytterligare en tjänsteman, särskildt där dessa endast vore två. Fullmäktige uttalade ock såsom sin åsikt, att ett af kontoren, det i Visby, borde bilda en fjärde grupp, ej minst med hänsyn därtill, att ett eller annat nytt kontor, där verksamheten ej kunde antagas blifva så liffig, måtte i den gruppen inordnas; och bankoutskottet föreslog — hvilket sedan blef riksdagens beslut — att utom kontoret i Visby tre andra redan inrättade kontor skulle i den fjärde gruppen intagas.

Vid gruppindelningens inrättande betraktade man sålunda den

då träffade anordningen icke såsom ägnad att i sin helhet kunna bestå för en längre tid, utan snarare såsom ett sätt att för tillfället reorganisera tjänsterna vid afdelningskontoren, med möjlighet lämnad att tillgodose den utveckling, som nya förhållanden kunde föra med sig. Det visar sig ock i själfva verket, att skiljaktigheterna i staterna för kontoren i högre grad hänförde sig till antalet tjänstebefattningar än till aflöningsförmånernas storlek, åtminstone beträffande grupperna 1—3, medan åter den fjärde gruppens ställning, genom inordnande i densamma af nya kontor, måste enligt sakens natur blifva mera provisorisk.

Erfarenheten från de tio år, som förflutit efter 1897 års beslut, har också ådagalagt den behöflighet af ändringar i den ursprungliga planen, som redan från början antydts kunna komma att göra sig gällande. De i grupper indelade kontorens antal har under den tiden ökats från 13 till 22, under det att samtidigt distriktsindelningen undergått ändringar, som icke blifvit utan inflytande, på rörelsen vid de särskilda kontoren, hvilken ju också ej undgått att taga intryck af riksbankens efter sedelutgifningens öfvertagande väsentligt olika ställning mot förr. Af särskild betydelse har den i stort bedrifna rediskonteringsverksamheten varit. Vid de flesta afdelningskontor utgör nämligen de enskilda bankernas rediskontering kärnan af kontorets utlåning, och rörelsen blir därför väsentligen beroende af i hvilken mån bankerna på platsen anlita kontoret. Härtill kommer den nya anordning, som genomförts med afseende på emottagande och afsändande af s. k. remissväxlar, en anordning, som naturligtvis gör kontorens rörelse i viss mån mindre beroende af deras egen utlånings omfattning.

Under inflytandet af de sålunda i ett som annat på olikartadt sätt gestaltade omständigheterna har också gruppindelningen undergått flera jämkningar och ändringar.

Af de kontor, som från början tillhörde första gruppen, har endast ett, det i Örebro, förblifvit inom denna, medan ett, det i Härnösand, dit uppflyttats från andra gruppen och två nyinrättade, i Gäfle och Sundsvall, blifvit upptagna i densamma. I andra gruppen hafva inrymts tre, efter 1897 öppnade kontor, nämligen kontoren i Halmstad, Karlskrona och Kristianstad, samt det af 1897 års riksdag till den fjärde gruppen hänförda kontoret i Linköping. Uppsala, Visby och Umeå kontor hafva öfvergått till tredje gruppen, men kontoret i Växjö flyttats till den fjärde. Den sistnämnda gruppen hyser ännu inom sig kontoret i Mariestad, hvilket dock torde böra uppflyttas i högre grupp. Likaså hafva styrelserna för kontoren i Falun, Karlstad och Kristianstad, med åberopande af rörelsens utvidgning vid kontoren, hemställt om öfver-

flyttning till första gruppen, och äfven från kontoret i Luleå har under hand önskan i samma syfte uttalats.

Vidare hafva de verkställande styrelseledamöterna vid gruppkontoren, såsom här ofvan angifvits, i särskild skrifvelse anhållit om höjd och lika aflöning.

Vid öfvervägande af alla dessa förhållanden hafva fullmäktige funnit sig böra taga under ompröfning, i hvilken mån staterna för gruppkontoren lämpligen kunna eller böra undergå förändring, och det så mycket hellre, som olikheten i ställning mellan grupperna synes ägnad att hos en del tjänstemän framkalla en känsla af missbelåtenhet, hvilken dels kan blifva ofördelaktig för samarbetet i det hela, dels ock föranleder ansökningar om transport för vinnande äfven af obetydliga tillökningar i aflöningsförmåner, ansökningar, som, då de svårigen kunna utan vidare afböjas, måste verka hindrande i fråga om den jämna gången af arbetet vid kontoren.

De ändringar, som borde ifrågakomma för afhjälpan af redan befintliga eller sannolikt ytterligare uppkommande olägenheter af den nuvarande anordningen, synas fullmäktige lämpligen kunna gå i den riktning, som af förhållandenas egen utveckling under den senare tiden anvisats, nämligen till en allt mindre utpräglad gränsskillnad mellan grupperna.

Olikheterna i aflöningsförmåner hafva småningom blifvit helt obetydliga. De inskränka sig nu beträffande

*kamrerarne* till 200 kronor högre aflöning för första gruppen,

*ombudsmännen* till skillnaden emellan 800 kronor i första, andra och tredje grupperna samt 600 i fjärde,

*kassörerna* till skiljaktighet i afseende å missräkningspenningarne.

Dessa utgöra nämligen 1,000 kronor i första, 800 i andra och tredje samt 600 i fjärde gruppen,

*styrelseledamöterna* till 300 kronor mer för första gruppen,

*verkställande styrelseledamöterna* till 500 kronor mer för första gruppen.

Af dessa skiljaktigheter torde den, som rör kamrerarne, kunna och böra bortfalla. Likaledes synes någon anledning ej finnas, att numera göra någon skillnad mellan ombudsmännens aflöningsförmåner vid de olika kontoren; och beträffande verkställande styrelseledamöterna synes likställigheten kunna betraktas såsom motiverad af deras i allmänhet ansvarsfulla och viktiga ställning, och om äfven vid fjärde gruppens kontor verksamheten i och för sig borde vara mindre betungande, kan och bör skäligen hänsyn tagas därtill, att verkställande styrelseledamöterna vid dessa kontor tilika hafva att fullgöra en kamrerares åligganden.

Att däremot beloppet i misräkningspenningar bör i någon mån jämkas efter den risk, kassörsverksamheten medför, kan anses fullt riktigt, och likaledes synes någon olikhet finnas i afseende å de icke verkställande styrelseledamöternas bestyr, i det att ifråga om de kontor, där verksamheten är ringa, både ansvaret och tidsuppofteringen för dessa styrelseledamöter måste blifva mindre än vid de öfriga kontoren.

*De skiljaktigheter, som sålunda skulle kvarstå, synas dock fullmäktige ej vara af beskaffenhet att kräfvat bibehållandet af den nuvarande indelningen i fyra skilda grupper, utan torde antalet sådana kunna i afseende å aflöningsförhållanden begränsas till två.*

---

För det närvarande hafva tjänstemännen i första graden vid hufvudkontoret och vid kontoren i Göteborg och Malmö äfvensom registratorerna och bokhållarne vid gruppkontoren endast ett ålderstillägg efter 5 år, vid de förstnämnda kontoren af 500 kronor och vid gruppkontoren af 400 kronor. Då begynnelseafföningen utgör i förra fallet 2600 kronor och vid gruppkontoren 2400 kronor, blir högsta afföningen för dessa tjänster 3100, resp. 2800 kronor. Begynnelseafföningen synes vara skälig, dock att, därest pensionsavgift införes, afföningen bör i någon mån höjas. Det visar sig nämligen, att befordran till den ifrågavarande tjänstegraden varit jämförelsevis snabb, i det att de ordinarie tjänstemän, som den 1 januari 1907 funnos i graden, befordrats till denna sin ordinarie tjänst, vid hufvudkontoret samt kontoren i Göteborg och Malmö vid en ålder af i medeltal 28 år 1 månad och efter 8 år 2 månaders anställning i banken samt vid de öfriga kontoren i åldern 26 år 3 månader och efter 6 år 4 månaders tjänstgöring i banken. Däremot är det mindre tillfredsställande, att ifrågavarande tjänstemän under hela den tid de kvarstanna i graden erhålla endast ett ålderstillägg och detta först efter fem år. Åldern 25—35 år torde vara den, då i de flesta fall tjänstemannen vill bilda eget hem. Han synes därför ock kunna med fog begära att särskildt under dessa år snabbare, än nu är förhållandet, erhålla bättre ekonomiska villkor. Vidare och om än de ifrågavarande tjänsterna äro öfvergångstjänster, visar statistiken, att tjänstemännen i första graden vid hufvudkontoret samt kontoren i Göteborg och Malmö först efter nära nio års tjänst i graden vunnit befordran till högre grad. Befordran till kassörstjänst vid gruppkontoren har visserligen hittills varit ganska snabb, men detta har berott

därpå, att under senare åren jämförelsevis många nya kontor inrättats. Det är därför ej otroligt, att befordran äfven för bokhållare och registratorer vid gruppkontoren i framtiden kommer att blifva vida långsamare än nu. Vid dessa förhållanden anse fullmäktige, att, om begynnelselönen ej afsevärdt höjes, *ålderstilläggen för tjänstemännen i lägsta graden böra vara två och erhållas efter resp. 3 och 6 års tjänstgöring.* Vid de högre tjänsterna äro begynnelselönerna större, och där äga ej heller de synpunkter tillämpning, som nyss framhållits beträffande lägsta tjänstegraden.

---

I ett till bankoutskottet vid 1896 års riksdag afgifvet yttrande anförde fullmäktige, att två afdelningar inom banken stode till hvarandra i det förhållande, att de borde, när omständigheterna det medgäfvde, kunna förenas till en, nämligen fullmäktiges expedition och ombudsmanskontoret, samt att därför med fullt skäl kunde föreslås, att vid inträffande ledighet ombudsmannen skulle kunna blifva bankosekreterare och, såsom denne, tillhöra fjärde graden samt vara chef för de förenade expeditionerna. I enlighet härmed beslöt ock efter hemställan af fullmäktige och förslag af utskottet 1904 års riksdag sådan ändring af § 59 i bankoreglementet och aflöningsstaten, att tjänsterna kunde förenas hos en person. Sedan ifrågavarande förändring numera vidtagits och befunnits lämplig, så att anordningen lärer kunna äfven för framtiden tillämpas, hemställa fullmäktige

*dels att § 59 mom. 2 i reglementet erhåller följande ändrade lydelse: »Mom.*

2. Antalet — — grad hänföras, dock att bankosekreteraren, hvilken tillika är ombudsman, skall vara tjänsteman i fjärde graden och ombudsmannen vid afdelningskontoret i Göteborg tjänsteman i andra graden»,

*dels att nu i aflöningsstaten beträffande tjänstemännen vid hufvudkontoret under rubriken »tjänstgöringspenningar» intagna skilda bestämmelser angående bankosekreteraren, beroende af om han tillika är ombudsman eller icke, sammanföras till ett gemensamt stadgande, afseende att båda befattningarna äro förenade å en hand.*

---

Med åberopande af de allmänna synpunkter fullmäktige ofvan framhållit *få fullmäktige föreslå följande aflönning för riksbankens tjänstemän och*

*betjante:* För tjänstemännen i *första graden* vid hufvudkontoret och kontoren i Göteborg och Malmö hemställa fullmäktige att aflöningen må bestämmas till 2,800 kronor, hvaraf 1,800 kronor såsom lön och 1,000 kronor såsom tjänstgöringspenningar, med två ålderstillägg, hvardera å 500 kronor efter resp. 3 och 6 års tjänst i graden, samt för registratorer och bokhållare vid öfriga kontor till 2,600 kronor, hvaraf 1,800 kronor såsom lön och 800 kronor såsom tjänstgöringspenningar, med två ålderstillägg å 400 kronor efter resp. 3 och 6 års tjänst i graden. Vid bifall härtill kommer pensionsbidraget att utgöra för de ifrågakvarande tjänsterna vid hufvudkontoret samt kontoren i Göteborg och Malmö 84 kronor samt vid annat kontor 78 kronor. Regleringen komme således att medföra ökning af begynnelseaflöningen med 116, resp. 122 kronor samt i slutaflöningen af 616, resp. 522 kronor. Högsta pensionen blefve 2,800, resp. 2,600 kronor. I denna grad finnes därjämte vid hufvudkontoret anställd en kassör, som är föreståndare för bronsmyntkassan och som i sådan egenskap åtnjuter misräkningspenningar till ett belopp af 600 kronor. Med afseende å dessa misräkningspenningar föreslås ingen ändring.

Till tjänstemännen i *andra graden* vid hufvudkontoret samt vid kontoren i Göteborg och Malmö utgår för det närvarande lön å 2,500 kronor med två ålderstillägg å 500 kronor efter 5, resp. 10 års tjänst i graden, samt tjänstgöringspenningar af 1,500 kronor, hvarjämte kassör i denna grad uppbär såsom misräkningspenningar 1,000 kronor, allt per år. Fullmäktige hemställa, att begynnelseaflöningen må fastställas till 3,000 kronor i lön och 1,700 kronor i tjänstgöringspenningar med nuvarande ålderstillägg och misräkningspenningar. Pensionsafgiften blefve då 160 kronor, ökningen i aflöningen 540 kronor samt högsta pension 4,000 kronor.

I  *tredje graden* är nu begynnelseaflöningen 5,300 kronor, hvaraf 3,500 lön och 1,800 kronor tjänstgöringspenningar, med två ålderstillägg å 500 kronor efter 5, resp. 10 års tjänst i graden. Fullmäktige anse, att under för handen varande förhållanden begynnelseaflöningen bör fastställas till 6,000 kronor, hvaraf 4,000 kronor lön och 2,000 kronor tjänstgöringspenningar, med nuvarande ålderstillägg. I sådant fall blefve pensionsbidraget 250 kronor, ökningen 450 kronor samt högsta pensionen 5,000 kronor.

För *fjärde gradens* tjänstemän utgör nu lönen 4,500 kronor med ett ålderstillägg å 500 kronor efter fem års tjänst i graden. Tjänstgöringspenningarna utgöra för kommissarie 2,000 kronor och för bankosekreteraren, som tillika är ombudsman, 3,000 kronor. Fullmäktige anse, att jämväl för ifrågakvarande tjänstemän aflöningen bör höjas, för kommissarie med 1,300 kronor och för bankosekreteraren — ombudsmannen med 1,000 kronor, därpå 500 kronor å lönen, *hvarigenom kommissarie*

erhölle 5,000 kronor i lön och 2,800 kronor i tjänstgöringspenningar med ett ålders-tillägg å 500 kronor samt bankosekreteraren 5,000 kronor i lön och 3,500 kronor i tjänstgöringspenningar med likaledes ett ålders-tillägg å 500 kronor. Pensionsbidraget blefve då 302 kronor 50 öre samt ökningen i aflöning för kommissarier 997 kronor 50 öre och för bankosekreteraren — ombudsmannen 697 kronor 50 öre. Högsta pensionen blefve 5,500 kronor.

Beträffande bankens kontor å annan ort än Stockholm, Göteborg eller Malmö hafva fullmäktige ofvan afgifvit förslag till aflöningsstat för registratorerna och bokhållarne. *Kassörerna* vid ifrågavarande kontor uppbära nu samma begynnelse-lön, som registratorerna och bokhållarne, eller 1,600 kronor men med två ålders-tillägg, hvardera å 400 kronor, efter 5, resp. 10 års tjänst i graden. Tjänstgöringspenningarna äro lika för alla kontoren, 1,000 kronor. Missräkningspenningarna äro däremot olika, i det att de vid kontoren i Gäfle, Härnösand, Sundsvall och Örebro utgöra 1,000 kronor, vid ett hvar af kontoren i Falun, Halmstad, Jönköping, Karlskrona, Karlstad, Kristianstad, Linköping, Luleå, Östersund, Kalmar, Umeå, Uppsala och Visby utgöra 800 kronor samt vid ett hvar af kontoren i Mariestad, Nyköping, Vänersborg, Västerås och Växiö utgå med 600 kronor. Visserligen bestämdes ifrågavarande tjänstemäns aflöningsförmåner så sent som vid 1906 års riksdag, men vid en allmän omreglering af tjänstemännens i riksbanken lönevillkor kan det icke undvikas, att jämväl kassörernas vid afdelningskontoren aflöning i viss mån ändras för att lämpas efter de för de andra tjänstemännen afsedda aflöningsvillkoren. Om fullmäktiges förslag om gruppindelningens upphäfvande bifalles, föranledes äfven deraf en jemkning samt i en del fall förhöjning af kassörernas aflöning, och derest bokhållarne-registratorerne, från hvilken tjänstegrad kassörerna i regel befordras, erhålla två ålders-tillägg med en begynnelse-lön af 1,800 kronor, torde kassörernas begynnelse-lön svårligen kunna sättas lägre än till 2,200 kronor. Fullmäktige hemställa därför att ifrågavarande kassörers lön bestämmes till 2,200 kronor med nuvarande ålders-tillägg å 400, resp. 800 kronor efter 5, resp. 10 års tjänstgöring i graden. Tjänstgöringspenningarna synas böra blifva oförändrade, hvaremot missräkningspenningarna torde kunna fastställas till 600 kronor beträffande ett hvar af kontoren i Kalmar, Visby, Nyköping, Vänersborg, Västerås och Växiö och till 800 kronor beträffande de öfriga kontoren. *Kassörerna komma härigenom att erhålla i lön 2,200 kronor och i tjänstgöringspenningar 1,000 kronor med två ålders-tillägg å 400 kronor, samt i missräkningspenningar 800 kronor, respektive 600 kronor.* Vid bifall härtill komme pensionsbidraget att utgöra 90 kronor samt ökningen i aflöning för en hvar af kassörerna i Gäfle,



Härnösand, Sundsvall, Örebro, Kalmar och Visby 310 kronor, för en hvar af kassörerna i Falun, Halmstad, Jönköping, Karlskrona, Karlstad, Kristianstad, Linköping, Luleå, Östersund, Umeå, Uppsala, Nyköping, Vänersborg, Västerås och Växiö 510 kronor samt för kassören i Mariestad 710 kronor. Högsta pensionen blefve 3,000 kronor.

*Kamrerarne* vid kontoren i Gäfle, Härnösand, Sundsvall eller Örebro uppbära nu i aflöning 4,200 kronor, hvaraf 2,400 kronor lön och 1,800 kronor tjänstgöringspenningar, med två ålderstillägg å 500 kronor efter 5, resp. 10 års tjänst i graden. Vid öfriga gruppkontor är lönen densamma, men tjänstgöringspenningarna 200 kronor lägre. Såsom ofvan framhållits, anse fullmäktige, att skillnaden mellan ifrågasvarande kamrerarebefattningars aflöning bör bortfalla samt föreslå, att deras aflöning bestämmes lika med den för tjänstemän i andra graden vid hufvudkontoret samt kontoren i Göteborg och Malmö ifrågasatta, eller 4,700 kronor, hvaraf 3,000 kronor lön och 1,700 kronor tjänstgöringspenningar, med ålderstillägg såsom nu. I sådant fall blir pensionsbidraget 160 kronor samt ökningen i aflöning för en hvar af kamrerarne i Gäfle, Härnösand, Sundsvall och Örebro 340 kronor men för en hvar af de öfrige 540 kronor. Högsta pensionen blefve 4,000 kronor.

*Verkställande styrelseledamot* i Göteborg eller i Malmö åtnjuter 7,500 kronor, hvaraf 4,500 kronor lön och 3,000 kronor tjänstgöringspenningar med ett ålderstillägg å 500 kronor efter fem års tjänst. Därjämte har verkställande styrelseledamoten i Göteborg fri bostad. Vid öfriga afdelningskontor uppbär verkställande styrelseledamoten i lön 3,500 kronor med två ålderstillägg, hvaradera 500 kronor, efter 5, resp. 10 års tjänst i graden, samt i tjänstgöringspenningar vid ett hvart af kontoren i Gäfle, Härnösand, Sundsvall och Örebro 2,500 kronor men vid öfriga kontor 2,000 kronor. Vid åtskilliga af dessa kontor finnes i bankhuset bostadslägenhet, som mot hyra af 500 kronor för år är upplåten till verkställande styrelseledamoten. Med hänsyn till lämpligheten för banken att verkställande styrelseledamot är boende så nära som möjligt intill banklokalen, torde, i de fall att inom bankhuset finnes lämplig lägenhet, denna af verkställande styrelseledamoten böra få disponeras, men med den ändring, att lägenheten icke uthyres till verkställande styrelseledamot utan upplåtes mot afdrag å lönen. Fullmäktige hafva därför i staten infört det tillägg, att, där verkställande styrelseledamoten åtnjuter fri bostad, skall ett belopp af 500 kronor afdragas å hans lön och detta tillämpas jämväl för kontoret i Göteborg, där såsom nämndt verkställande styrelseledamoten nu åtnjuter fri bostad utan hyresersättning till banken.

Med hänsyn till beskaffenheten af verkställande styrelseledamöternas befattningar anse fullmäktige, att aflöningen för dem bör fastställas sålunda:

*vid kontoren i Göteborg och Malmö: lön 5,000 kronor med ett ålderstillägg af 500 kronor efter fem års tjänst i graden samt tjänstgöringspenningar af 4,000 kronor.* I sådant fall blir pensionsbidraget 302 kronor 50 öre samt hela ökningen i aflöning vid kontoret i Göteborg 697 kronor 50 öre då nämligen hänsyn tagits därtill att verkställande styrelseledamoten komme, att för fri bostad få vidkännas ett löneafdrag af 500 kronor, och förhöjningen vid kontoret i Malmö 1,197 kronor 50 öre. Vid båda kontoren blefve högsta pensionen 5,500 kronor. Då den föreslagna ökningen i verkställande styrelseledamotens i Malmö aflöningsförmåner är större, än för annan tjänsteman ifrågasatts, tillåta sig fullmäktige erinra, att med hänsyn till dels den betydliga ökning, som inträdt i rörelsen vid detta kontor, och dels dess närhet till kontinenten, hvarigenom detsamma bland annat har att förvara och befordra betydliga belopp metalliskt mynt, befattningen såsom verkställande styrelseledamot vid kontoret är synnerligen ansvarsfull och viktig;

*vid öfriga afdelningskontor: lön 4,000 kronor med två ålderstillägg af 500 kronor efter resp. 5 och 10 års tjänst i graden samt tjänstgöringspenningar 2,800 kronor.* Pensionsbidraget blefve då 250 kronor och ökningen beträffande fyra kontor 550 kronor, beträffande öfriga kontor 1,050 kronor samt högsta pensionen 5,000 kronor.

Till de styrelseledamöter vid afdelningskontoren, hvilka ej innehafva befattning såsom verkställande styrelseledamot, utgår för det närvarande arfvode enligt följande grunder:

*vid kontoren i Göteborg och Malmö: 2,400 kronor för hvarje,*

*vid kontoren i Gäfve, Härnösand, Sundsvall och Örebro: 1,500 kronor till en hvar;*

*samt vid öfriga afdelningskontor: 1,200 kronor till en hvar ledamot.*

Beträffande kontoren i Göteborg och Malmö samt i Gäfve, Härnösand, Sundsvall och Örebro, äfvensom beträffande kontoren i Kalmar, Visby, Nyköping, Vänersborg, Västerås, och Växiö anse fullmäktige ändring i nuvarande arfvodesbestämmelser ej böra ifrågakomma. Där-  
emot hemställa fullmäktige, att i fråga om öfriga afdelningskontor arfvodet höjes till 1,500 kronor för hvarje styrelseledamot.

Endast vid hufvudkontoret och kontoret i Göteborg hafva ombudsmännen tjänst i grad, vid det förra i tredje och vid det senare i andra graden. Vid öfriga kontor äro ombudsmännens aflöningsförmåner bestämda sålunda:

*beträffande kontoret i Malmö:* lön 1,500 kronor samt tjänstgöringspenningar 500 kronor,

*beträffande kontoren i Mariestad, Nyköping, Vänersborg, Västerås och Växiö:* lön 600 kronor men inga tjänstgöringspenningar,

*samt beträffande öfriga afdelningskontor:* lön 800 kronor men inga tjänstgöringspenningar.

Enligt § 62 af bankoreglementet äga fullmäktige att, då så finnes lämpligt, låta anstå med åtgärder för tillsättning å ordinarie stat af ombudsmansbefattning vid afdelningskontor och i enlighet härmed bestämma, att dylik tjänst må bestridas på förordnande. Detta förfaringssätt har ock sedan länge i allmänhet tillämpats, så att för närvarande ombudsmanstjänsten bestrides på förordnande vid kontoret i Malmö samt alla nu i grupper indelade kontor med undantag för kontoren i Kalmar, Karlstad, Linköping, och Visby. Med hänsyn härtill och då ifrågasvarande, nu ej till viss grad hänfödda tjänster ej äro af beskaffenhet att upptaga mer än en mindre del af innehafvarens arbetskraft, *synas desamma lämpligast böra aflönas med allenast arfvode.* Dettas belopp kan, efter fullmäktiges uppfattning, skäligen bestämmas beträffande kontoret i Malmö till 2,000 kronor samt beträffande öfriga nu ifrågasvarande afdelningskontor till 1,000 kronor.

För det närvarande åtnjuta ej ombudsmännen vid kontoret i Malmö eller vid de i grupper indelade afdelningskontoren förmån af *semesterledighet*; och det vill synas fullmäktige, att *sådan förmån ej heller framdeles bör ifrågakomma, då dessa befattningar endast äro arfvodestjänster.*

---

I nu gällande aflöningsstat är beträffande verkställande styrelseledamöterna vid afdelningskontoren ersättningen angifven såsom arfvode med tillägg, att, därest befattningen bestrides af någon bankens tjänsteman, ersättningen skall utgå dels såsom lön och dels såsom tjänstgöringspenningar. Den utveckling riksbankens verksamhet numera vunnit samt den däraf uppkomna allt närmare förbindelsen mellan ban-

kens kontor har orsakat behof att till verkställande styrelseledamotsbefattningar företrädesvis utse hos riksbanken utbildade tjänstemän. Af samtliga verkställande styrelseledamotsbefattningarna bestridas för det närvarande ock endast två af personer, hvilka ej tillika äro tjänstemän hos banken. I det förslag till aflöningsstat, som fullmäktige nu gå att aflämna, hafva fullmäktige därför i själfva staten förutsatt, att verkställande styrelseledamot tillika är tjänsteman, samt i tillämpningsstadgarna intagit bestämmelser för det fall, att så ej är förhållandet.

För det närvarande åtnjuter verkställande styrelseledamot förmån af semester antingen han är tjänsteman eller ej. Däremot erhåller nu ej den, som icke är tjänsteman, något tillägg å aflöningen efter viss tids uppehållande af befattningen. Fullmäktige anse sig sakna skäl att föreslå ändring i förevarande bestämmelser. Däremot synes, såsom ock inom utskottet föreslagits, ändring böra göras i nu gällande bestämmelser om rätt till aflöning vid tjänstledighet för sjukdom. För det närvarande måste nämligen den verkställande styrelseledamot, som ej är tjänsteman hos banken, vid sjukdomsförfall af arfvodet afstå allt hvad till vikariens godtgörande erfordras. *Enligt fullmäktiges uppfattning bör i nu förevarande hänseende verkställande styrelseledamot, som ej är tjänsteman, likställas med tjänsteman.*

---

Bestämmelser om *semester* för styrelseledamöter vid afdelningskontoren samt för tjänstemännen återfinnas i §§ 52 och 70 af reglementet. Enligt dessa stadganden kan dylik ledighet medgifvas

- åt verkställande styrelseledamot vid kontoret i Göteborg eller Malmö under en och en half månad årligen;
- åt sådan ledamot vid annat kontor under en månad;
- åt annan ordinarie styrelseledamot vid afdelningskontor, med undantag för dem i Göteborg och Malmö, under en månad;
- åt tjänsteman i tredje eller fjärde graden vid hufvudkontoret eller kontoren i Göteborg eller Malmö under en och en half månad;
- åt tjänsteman i första eller andra graden vid något af nämnda kontor under en månad;
- åt tjänsteman i kamrerare- eller kassörsgard vid annat afdelningskontor under en månad;
- samt åt tjänsteman i registrators- och bokhållaregraden vid sistnämnda afdelningskontor under femton dagar men från och med sjetje

året efter det, hvarunder ordinarie anställning vunnits i riksbanken, under en månad.

I den framställning från verkställande styrelseledamöter vid bankens nu i grupper indelade afdelningskontor, hvaröfver, enligt hvad ofvan angifvits, fullmäktiges yttrande inforrats, hafva dessa, bland annat, begärt, att de af dem, som erhållit det första ålderstillägget, måtte få begagna semester under en och en half i stället för såsom nu endast en månad årligen. Fullmäktige finna denna framställning befogad men anse, att vid bifall till densamma enahanda rätt till semester bör tillkomma äfven sådan verkställande styrelseledamot, hvilken såsom ej tjänsteman hos banken ej erhåller ålderstillägg, men som bestridt sin befattning under fem år. Fullmäktige hemställa därför, att mom. 4 i § 52 af reglementet erhåller följande ändrade lydelse:

»Mom. 4. Å den tid, som fullmäktige på därom gjord framställning bestämma, och sedan de förordnat om göromålens skötande, äger verkställande styrelseledamot årligen åtnjuta ledighet

vid riksbankens afdelningskontor i Göteborg eller Malmö en och en half månad

samt vid annat afdelningskontor en månad, men från och med sju år efter det, hvarunder han förordnats till verkställande styrelseledamot, en och en half månad.

Öfriga ordinarie styrelseledamöter.....»

Till arfvoden åt *extra ordinarie tjänstemän*, samt för extra arbeten och semestervikariat finnas i staten anvisade, vid hufvudkontoret såsom förslagsanslag 57,000 kronor, vid kontoret i Göteborg 9,000 kronor, vid kontoret i Malmö 7,000 kronor, samt för öfriga kontor, till den fördelning, fullmäktige bestämma, ett belopp, motsvarande i medeltal 4,000 kronor för hvarje af ifrågavarande kontor. Och finnes vidare bestämdt, att, om ifrågavarande anslag för afdelningskontoren något år ej skulle till fulla utgå, fullmäktige eller vederbörande styrelse äga att öfverskottet till följande år öfverföra för att därunder vara till förfogande.

I särskilda yttranden till bankoutskotten vid 1900 och 1905 års riksdagar anförde fullmäktige, att i fråga om ersättning till extra ordinarie tjänstemän vid hufvudkontoret borde tillämpas sådana grunder, att — med undantag för de å ombudsmansexpeditionen tjänstgörande jurister, hvilkas tjänstgöring vore mindre och hvilka därför kunde åtnöjas med något lägre arvode, — extra ordinarie borde erhålla för effektiv tjänst-

göring, med inberäkning af hvad han bekomme för förordnanden af olika slag, under första året efter antagningen 70 kronor i månaden, under andra året 85 kronor, under tredje året 100 kronor samt under fjärde och följande år 125 kronor; och borde på mera stadigvarande sätt anställde amanuenser, hvilkas arbete är sådant att befattningshafvarne ej böra allt för ofta ombytas, åtnjuta något högre ersättning. I hufvudsaklig öfverensstämmelse med dessa grunder har ock under senare år ersättning tillagts alla extra tjänstemän hos banken.

Till förekommande däraf, att antalet extra tjänstemän vid något kontor blefve större än nödigt vore, hafva fullmäktige anmodat styrelserna för samtliga afdelningskontor att ej öka antalet extra tjänstemän utan att hafva utverkat fullmäktiges medgifvande därtill.

I sammanhang därmed, att aflöningsförmånerna förbättras för bankens ordinarie tjänstemän, torde äfven någon ökning i ersättningen till de extra ordinarie böra ifrågakomma. Efter fullmäktiges förmenande bör sålunda ersättningen utgöra i allmänhet för tjänstgörande under första året 75 kronor, under andra året 100 kronor, under tredje året 125 kronor samt under fjärde och följande år 150 kronor men för amanuens 175 kronor per månad. Det är nämligen önskvärdt, att arfvodet för amanuens bestämmes högre än för annan extra ordinarie tjänsteman, på det att amanuensförordnandena må kunna blifva mer stadigvarande.

De arfvoden, hvilka enligt mom. 6:o och 7:o i tillämpningsstadgarne till aflöningsstaten i vissa fall skola utgå af bankens medel, äro nu bestämda till samma belopp som lägsta lönebelopp, 1,600 kronor per år. Vid lönens höjande till 1,800 kronor synas äfven ifrågavarande arfvoden skäligen böra höjas till samma belopp.

Från ett flertal tjänstemän vid hufvudkontoret har hos fullmäktige gjorts framställning därom, att tjänstemännen i riksbanken, på samma sätt som för närvarande äger rum bland annat vid postverket, må beredas tillfälle till utländska studieresor. Redan tillförene hafva fullmäktige vid särskilda tillfällen, då sådant ansetts fördelaktigt för arbetet i banken, beredt tjänstemän tillfälle att på bankens bekostnad idka vissa, för hvarje gång närmare angifna, studier i utlandet. Det synes likväl fullmäktige lämpligt, att sådana bidrag för studieresor må mera regelbundet kunna af riksbanken lämnas; och torde därför af de för extra ordinarie tjänstemän m. m. vid hufvudkontoret och afdelningskontoren i staten upptagna förslagsanslag, ett belopp af högst 2,000 kronor om året kunna för ifrågavarande ändamål af fullmäktige användas.

Att på förhand beräkna hvad till ersättning åt extra ordinarie tjänstemän erfordras möter svårighet redan därutinnan, att ersättningens

storlek gjorts beroende af den tid, tjänstemannen haft anställning hos banken. Bestämmandet af hvad i staten erfordras under nu ifrågasvarande titel omöjliggöres än ytterligare däraf, att åtskillige tjänstemän uppbära ersättning å andra räkningar samt att därigenom förvarande räkning endast delvis anlitas till dessas ersättande. Af dessa skäl har ock redan beträffande hufvudkontoret ifrågavarande anslag anvisats såsom förslagsanslag. Och sedan numera, såsom ofvan angifvits, fullmäktige bestämt, att antalet extra tjänstemän vid afdelningskontor endast efter fullmäktiges medgifvande må ökas, synes lämpligt vara, att äfven beträffande afdelningskontoren anslaget i staten upptages förslagsvis. I enlighet med verkställda öfverslagsberäkningar kan förvarande anslags behof uppskattas för hufvudkontoret till 70,000 kronor, för hvardera af kontoren i Göteborg och Malmö till 9,000 kronor och för öfriga afdelningskontor till sammanlagdt 100,000 kronor. Hela ökningen komme då att utgöra 27,000 kronor för samtliga kontoren.

Vid inträffande sjukdom har åt extra ordinarie tjänsteman eller betjänt, efter särskild pröfning af förekommande omständigheter, medgifvits att bibehålla en del, högst hälften, af utgående arfvode. Där emot har vid ledighet för svag hälsas vårdande eller af annan orsak ej till honom utgått något arfvode. Fortsatt tillämpning af dessa regler synes vara med billighet öfverensstämmande, dock att, i enlighet med hvad i andra statens verk tillämpas, det synes kunna medgifvas den tjänstledige att vid sjukdomsförfall behålla intill två tredjedelar af arfvodet. De ombudsmän vid afdelningskontor, som enligt nuvarande stat åtnjuta lön, men hvilka enligt det nya statförslaget skulle godtgöras med endast arfvode, äga för det närvarande vid sjukdomsförfall behålla hela lönen, men finge, vid bifall till det föreliggande förslaget, tillgodonjuta högst två tredjedelar af arfvodet.

---

Aföningen till *vaktbetjäningen* utgår för närvarande på följande sätt:  
*vid hufvudkontoret:*

öfvervaktmästaren, tillika brandmästare, lön 1,500 kronor utan ålderstillägg, tjänstgöringspenningar 700 kronor samt fri bostad med vedbrand,

vice brandmästaren lön 700 kronor med två ålderstillägg å 200 kronor efter 5, resp. 10 års ordinarie tjänst, tjänstgöringspenningar 600 kronor samt fri bostad och vedbrand.

öfriga 21 ordinarie vaktmästare: lön 700 kronor med två ålders-

tillägg å 200 kronor efter 5, resp. 10 års ordinarie tjänst, samt tjänstgöringspenningar 500 kronor.

Därjämte uppbära de vaktmästare, för närvarande 16 ordinarie, som bo i bankens närhet, hyresbidrag med 75 kronor om året. Vidare erhålla de, som biträda vid postbefordran, för närvarande sex, därför arfvode med 40 kronor i månaden samt de, som biträda med inkasering, för närvarande i allmänhet tre, därför godtgörelse med 1 krona per tjänstgöringsdag.

*vid kontoret i Göteborg:*

två vaktmästare: lön 600 kronor med två ålderstillägg å 100 kronor efter 5, resp. 10 års ordinarie tjänst, personligt lönetillägg för nuvarande tjänsteinnehafvare 100 kronor, tjänstgöringspenningar 300 kronor samt fri bostad och vedbrand eller ersättning därför med 300 kronor,

en husdräng: lön 700 kronor jämte fri bostad och vedbrand eller ersättning därför med 300 kronor.

*vid kontoret i Malmö:*

två vaktmästare: lön 600 kronor med två ålderstillägg å 100 kronor efter 5, resp. 10 års tjänstgöring, tjänstgöringspenningar 300 kronor samt för den ene fri bostad och vedbrand och för den andre i ersättning därför 300 kronor.

en husdräng: lön 700 kronor jämte fri bostad och vedbrand.

*vid öfriga afdelningskontor:* vid hvarje, en vaktbetjänt: lön 500 kronor med två ålderstillägg å 100 kronor efter 5, resp. 10 års ordinarie tjänst, tjänstgöringspenningar 200 kronor samt fri bostad och vedbrand.

Dessutom vilja fullmäktige erinra, att enligt riksdagens medgifvande samtliga vaktbetjante numera åtnjuta den särskilda ekonomiska förmånen af fri uniformsbeklädnad under tjänstgöringen.

Äfven i dessa aflöningsförmåner synes förbättring vara påkallad af förhållandena. *Fullmäktige hemställa därför, att beträffande vaktbetjäningen aflöningsförmånerna må bestämmas sålunda:*

*vid hufvudkontoret:*

öfvervaktmästaren, tillika brandmästare, lön 1,200 kronor med ett ålderstillägg å 300 kronor efter fem års tjänst i graden, tjänstgöringspenningar 1,000 kronor jämte fri bostad och vedbrand. Pensionsbidraget blefve då 45 kronor, löneförbättringen, efter fem års tjänst 255 kronor, samt högsta pensionen 1,500 kronor,

vice brandmästaren, lön 800 kronor med två ålderstillägg å 200 kronor efter 5, resp. 10 ordinarie års tjänst, tjänstgöringspenningar



700 kronor samt fri bostad och vedbrand. Pensionsbidraget blefve då 36 kronor, löneförbättringen 164 kronor samt högsta pensionen 1,200 kronor,

öfriga ordinarie vaktmästare: lön 800 kronor med två ålderstillägg å 200 kronor efter 5, resp. 10 års ordinarie tjänst samt tjänstgöringspenningar 600 kronor. Pensionsbidraget, löneförbättringen och pensionen blefve lika som för vice brandmästaren.

Därjämte föreslå fullmäktige, att maskinisten tillägges lön 1,200 kronor med ett ålderstillägg å 300 kronor efter 5 års tjänst samt tjänstgöringspenningar 1,000 kronor, hvaraf 400 för tillsyn af körporten, äfvensom fri bostad med värme. Pensionsbidrag, löneförbättring och pension lika som för öfvervaktmästaren;

(Då nu anställd maskinist, K. F. Holm, f. n. åtnjuter aflöning efter 2,200 kronor och ej lärer böra genom regleringen förlora i inkomst, hemställa fullmäktige, att han erhåller ett personligt lönetillägg till samma belopp, som pensionsbidraget, eller 45 kronor om året att utgå, intill dess han berättigas tillgodonjuta ålderstillägg.)

samt att biträdande maskinisten tillägges arfvode med 1,800 kronor. Då hans befattning är att anse såsom en öfvergångsbefattning, har aflöningen till honom upptagits ej i lön utan uteslutande såsom arfvode. Om tjänsteinnehafvaren kommer att bibehålla densamma så länge, att förbättring i aflöningen finnes böra ifrågakomma, torde fullmäktige därom i sin tid kunna göra särskild framställning.

*vid kontoren i Göteborg och Malmö:* vaktmästare 800 kronor med två ålderstillägg å 100 kronor efter 5, resp. 10 års tjänst, tjänstgöringspenningar 300 kronor samt fri bostad och vedbrand eller motsvarande ersättning som nu. Pensionsbidraget blefve då 30 kronor samt ökningen 170 kronor, förutsatt att nuvarande tjänsteinnehafvare i Göteborg få bibehålla sina personliga lönetillägg. Hela förbättringen i aflöning utgår i ökning af lönen;

husdräng lön 900 kronor. Pensionsbidraget således 27 kronor och ökningen i aflöning 173 kronor.

*vid öfriga kontor:*

vaktbetjänt lön 700 kronor med två ålderstillägg å 100 kronor efter 5, resp. 10 års tjänst, tjänstgöringspenningar 200 kronor samt fri bostad och vedbrand. Pensionsbidraget blefve 27 kronor samt ökningen 173 kronor.

Enligt senare delen af mom. 9 af tillämpningsstadgarna må, då vaktbetjänt af sjukdom hindras att sin tjänst förrätta, eller då han i vissa fall erhåller ledighet, den person, som förordnas att bestrida tjänsten,

af riksbankens medel erhålla arfvode, motsvarande för hufvudkontoret högst 2 kronor 50 öre om dagen och vid afdelningskontor högst 2 kronor om dagen. I följd af den förhöjning uti de ordinarie vaktbetjäntes aflöning, fullmäktige ofvan föreslagit, få fullmäktige äfven hemställa, att ifrågavarande ersättning höjes vid hufvudkontoret från 2 kronor 50 öre till 3 kronor, och vid afdelningskontoren från 2 kronor till 2 kronor 50 öre om dagen.

Med åberopande af hvad sålunda blifvit anfördt hemställa fullmäktige, att ny aflöningsstat för styrelseledamöter vid riksbankens afdelningskontor samt för bankens tjänstemän och vaktbetjante må fastställas i enlighet med här bilagdt förslag, och föreslå fullmäktige, att den nya staten må gälla från och med månaden näst efter den, då staten blifvit af Riksdagen fastställd, samt de föreslagna bestämmelserna angående ålderstillägg tillämpas på nuvarande tjänstinnehafvare med afseende å deras tid i tjänsten.

En härvid fogad tablå innefattar jämförelse mellan nuvarande aflöningsstat och den föreslagna nya.

För jämförelse mellan slutsummorna i nu gällande stat och den föreslagna meddelas följande.

Samtliga här ofvan föreslagna nya tjänster äro redan inrättade öfver stat med undantag för kamreraretjensten vid kontoret i Mariestad. Af denna anledning är i efterföljande beräkning af nuvarande aflöningskostnader antalet tjänster antaget till i likhet med hvad i den nya staten föreslagits. Med iakttagande häraf utgör hela kostnaden för aflöning, ålderstilläggen inberäknade, enligt nuvarande och den föreslagna staten:

enligt nuvarande stat: enligt nya staten:

<i>vid hufvudkontoret:</i>			
för tjänstemännen i första graden	kr. 111,100: —	kr. 126,600: —	—
” ” ” andra graden	” 140,000: —	” 161,000: —	—
” ” ” tredje graden	” 55,500: —	” 62,500: —	—
” ” ” fjärde graden	” 53,500: —	” 63,600: —	—
<i>vid afdelningskontoren:</i>			
” styrelserna .....	” 217,500: —	” 255,400: —	—
” tjänstemännen .....	” 335,200: —	” 399,300: —	—
” vaktbetjäning vid samtliga kontor	” 63,500: —	” 73,800: —	—
tillhoppa	kr. 976,300: —	kr. 1,142,200: —	—

Antagande af den nya staten skulle följaktligen medföra ökad kostnad, som f. n. kan beräknas till 165,900 kronor, hvartill komma ökningarna i anslagen till arfvoden åt extra ordinarie tjänstemän samt för extra arbeten och semestervikariat, hvilken ökning ofvan antagits till 27,000 kronor. De pensionsbidrag, som tjänstinnehafvarne enligt förslaget skola utgifva och hvilka nu ej ifrågakomma, uppgå däremot till 31,219 kronor.

De till utskottet ingifna och af utskottet till fullmäktige i och för yttrande öfverlämnade, ofvan omförmälda framställningarna till utskottet återställas.

Utdrag af det vid ärendets behandling hos fullmäktige förda protokoll med däri intagen reservation från undertecknad von Friesen bifogas.

Stockholm den 6 april 1907.

*Reinhold Skarin.*

*R. Törnebladh.*

*K. Langenskiöld.*

*Sixten von Friesen.*

*Olof Jonsson.*

*C. A. Weber.*

*Carl Berg.*

---

## Förslag till Aflöningsstat för Sveriges Riksbank.

### *Fullmäktige i riksbanken:*

---

#### Hufvudkontoret i Stockholm.

##### Tjänstemännen:

##### *å lönestat:*

fyrtyo i första tjänstegraden, hvarje .....	kronor	1,800: —
hvilket belopp kan förhöjas efter tre års ordinarie tjänst i graden till .....	"	2,300: —
efter sex års tjänst i graden till .....	"	2,800: —
treuttio i andra tjänstegraden, hvarje .....	"	3,000: —
hvilket belopp kan förhöjas efter fem års ordinarie tjänst i graden till .....	"	3,500: —
efter tio års tjänst i graden till .....	"	4,000: —
tio i tredje tjänstegraden, hvarje .....	"	4,000: —
hvilket belopp kan förhöjas efter fem års ordinarie tjänst i graden till .....	"	4,500: —
efter tio års tjänst i graden till .....	"	5,000: —
åtta i fjärde tjänstegraden, hvarje .....	"	5,000: —
hvilket belopp efter fem års ordinarie tjänst i graden kan förhöjas till .....	"	5,500: —

##### *Å arfvodesstat:*

##### *Tjänstgöringspenningar:*

till tjänstemän i första tjänstegraden, hvarje .....	kronor	1,000: —
till tjänstemän i andra tjänstegraden, hvarje .....	"	1,700: —
till tjänstemän i tredje tjänstegraden, hvarje .....	"	2,000: —
till 7 tjänstemän i fjärde tjänstegraden, kommissarier, hvarje .....	"	2,800: —

till 1 tjänsteman i fjärde tjenstegraden, bankosekreterare tillika ombudsman ..... kronor 3,500: —

*Missräkningspenningar:*

till kassörerna, hvarje ..... ” 1,000: —  
till den första gradens tjänsteman, som förordnas att förestå bronsmyntkassan ..... ” 600: —

*Arfvoden:*

till extra ordinarie tjänstemän samt för extra arbeten och semestervikariat, förslagsanslag ..... ” 70,000: —  
till brandchefen ..... ” 600: —  
till vetenskapligt biträde för vården af riksbankens mynt- och medaljsamling ..... ” 500: —

**Vaktbetjäningen:**

öfvervaktmästaren, tillika brandmästare, lön ..... ” 1,200: —  
hvilket belopp efter fem års ordinarie tjänst och därunder ådagalagdt välförhållande kan förhöjas till ..... ” 1,500: —  
tjänstgöringspenningar ..... ” 1,000: —  
jänte fria husrum och vedbrand  
vice brandmästaren, lön ..... ” 800: —  
tjänstgöringspenningar ..... ” 700: —  
jänte fria husrum och vedbrand  
efter fem års ordinarie tjänst och därunder ådagalagdt välförhållande kan lönen höjas till ..... ” 1,000: —  
samt efter tio års ordinarie tjänst under fortsatt välförhållande till ..... ” 1,200: —  
öfrige vaktmästare, hvarje, lön ..... ” 800: —  
tjänstgöringspenningar ..... ” 600: —  
efter fem års ordinarie tjänst och därunder ådagalagdt välförhållande kan lönen höjas till ..... ” 1,000: —  
samt efter tio års ordinarie tjänst under fortsatt välförhållande till ..... ” 1,200: —  
maskinisten, lön ..... ” 1,200: —  
hvilket belopp efter fem års ordinarie tjänst hos banken och därunder ådagalagdt välförhållande kan förhöjas till ..... ” 1,500: —  
tjänstgöringspenningar ..... ” 1,000: —

hvaraf kronor 400 utgöra arfvode för tillsyn af körporten jämte fria husrum och vedbrand *)	
biträdande maskinisten, arfvode .....	kronor 1,800: —

### Afdelningskontoret i Göteborg.

#### Styrelsen:

verkställande styrelseledamoten, lön .....	kronor 5,000: —
hvilket belopp efter fem års tjänstgöring såsom verkställande styrelseledamot vid kontoret i Göteborg eller kontoret i Malmö kan höjas till	„ 5,500: —
tjänstgöringspenningar .....	„ 4,000: —
i händelse verkställande styrelseledamot åtnjuter fri bostad, afdrages härför 500 kronor å lönen; tre andra styrelseledamöter, hvarje i arfvode .....	„ 2,400: —

#### Tjänstemännen:

sju i första tjänstegraden  
sju i andra tjänstegraden  
och en i tredje tjänstegraden,  
enhvar med aflöning enligt de i staten för hufvudkontoret för tjänstemän i samma grad angifna grunder.

#### Arfvoden

till extra ordinarie tjänstemän samt för extra arbeten och semestervikariat, förslagsanslag .....	kronor 9,000: —
---	-----------------

#### Vaktbetjäningen:

två vaktmästare, hvardera lön .....	kronor 800: —
hvilket belopp efter fem års ordinarie tjänst och därunder ådagalagdt välförhållande kan höjas till	„ 900: —
efter tio års till .....	„ 1,000: —
samt tjänstgöringspenningar **) .....	„ 300: —

\*) Maskinisten K. F. Holm åtnjuter ett personligt lönetillägg af 45 kronor om året att utgå, intill dess han berättigas tillgodonjuta ålderstillägg.

\*\*) 1904 års Riksdag har medgifvit, att hvardera af vaktmästarne vid riksbankens afdelningskontor i Göteborg Lars Gustaf Olsson och Gustaf Alfred Hansson må erhålla en personlig tillökning af dem tillkommande tjänstgöringspenningar om 100 kronor om året att utgå från 1904 års början.

en husdräng, lön ..... kronor 900: —  
 hvarjemte såväl denne som vaktmästarne äga att åtnjuta fri bostad  
 och vedbrand eller såsom ersättning för nämnda förmån ett belopp  
 för hvarje af 300 kronor om året.

### Afdelningskontoret i Malmö.

#### Styrelsen:

verkställande styrelseledamoten, lön ..... kronor 5,000: —  
 hvilket belopp efter fem års tjänstgöring såsom  
 verkställande styrelseledamot vid kontoret i Göte-  
 borg eller kontoret i Malmö kan höjas till ..... ” 5,500: —  
 tjänstgöringspenningar ..... ” 4,000: —  
 i händelse verkställande styrelseledamot åtnjuter fri  
 bostad, afdrages härför 500 kronor å lönen;  
 tre andra styrelseledamöter, hvarje i arfvode ..... ” 2,400: —

#### Tjänstemännen:

##### Å lönestat:

fyra i första tjänstegraden  
 fyra i andra tjänstegraden  
 och en i tredje tjänstegraden,  
 enhvar med aflöning enligt de i staten för hufvudkontoret för tjänste-  
 man i samma grad angifna grunder.

##### Arfvoden:

till ombudsmannen ..... kronor 2,000: —  
 till extra ordinarie tjänstemän samt för extra arbeten  
 och semestervikariat, förslagsanslag ..... ” 9,000: —

#### Vaktbetjäningen:

två vaktmästare, hvardera lön ..... kronor 800: —  
 hvilket belopp efter fem års ordinarie tjänst och  
 därunder ådagalagdt välförhållande kan höjas till ..... ” 900: —  
 efter tio års till ..... ” 1,000: —  
 samt tjänstgöringspenningar ..... ” 300: —  
 äfvensom för den ene vaktmästaren fri bostad och  
 till den andre såsom ersättning därför 300 kronor  
 om året.  
 en husdräng, lön ..... ” 900: —  
 jämte fri bostad och vedbrand.

**Öfriga afdelningskontor:***Styrelsen:*

verkställande styrelseledamöter, en vid hvarje kontor, lön	kronor	4,000: —
hvilket belopp efter fem års tjänstgöring såsom		
verkställande styrelseledamot vid något riks-		
bankens kontor kan höjas till .....	”	4,500: —
och efter tio års till .....	”	5,000: —
tjänstgöringspenningar .....	”	2.800: —
i händelse verkställande styrelseledamot åtnjuter fri		
bostad, afdrages härför 500 kronor å lönen;		
två andra styrelseledamöter vid etthvert af kontoren		
i Kalmar, Nyköping, Visby, Vänersborg, Västerås		
och Växiö, hvarje, i arfvode .....	”	1,200: —
två styrelseledamöter vid ett hvert af öfriga afdelnings-		
kontor, hvarje, i arfvode .....	”	1,500: —

**Tjänstemännen:***Å lönestat:*

registrator och bokhållare .....	kronor	1,800: —
hvilket belopp kan förhöjas efter tre års ordinarie		
tjänst i graden till .....		2,200: —
efter sex års tjänst i graden till .....	”	2,600: —
kassör .....	”	2,200: —
hvilket belopp kan förhöjas efter fem års ordinarie		
tjänst i graden till .....	”	2,600: —
efter tio års tjänst i graden till .....	”	3,000: —
kamrerare .....	”	3,000: —
hvilket belopp kan förhöjas efter fem års ordinarie		
tjänst i graden till .....	”	3,500: —
efter tio års tjänst i graden till .....	”	4,000: —

**Å arfvodesstat:***Tjänstgöringspenningar:*

till tjänsteman i registrators- och bokhållaregraden ..	kronor	800: —
till kassör .....	”	1,000: —
till kamrerare .....	”	1,700: —



*Missräkningspenningar:*

till kassör vid något af kontoren i Kalmar, Nyköping, Visby, Vänersborg, Västerås eller Växiö .....	kronor	600: —
till kassör vid annat kontor .....	„	800: —

*Arfvoden:*

till ombudsman, vid hvarje kontor, .....	kronor	1,000: —
till extra ordinarie tjänstemän samt för extra arbeten och semestervikariatet, förslagsanslag .....	„	100,000: —

## Antal tjänstemän å stat må utgöra:

- vid kontoret i Örebro 1 kamrer, 1 kassör samt 3 i registrators- och bokhållaregraden;  
 vid etthvert af kontoren i Gäfle, Härnösand, Jönköping, Karlstad, Kristianstad, Linköping, Luleå, Sundsvall och Östersund: 1 kamrer, 1 kassör samt 2 i registrators- och bokhållaregraden;  
 vid etthvert af kontoren i Falun, Halmstad, Karlskrona, Mariestad och Uppsala 1 kamrer, 1 kassör samt 1 i registrators- och bokhållaregraden.  
 vid etthvert af kontoren i Kalmar, Umeå och Visby 1 kamrer och 1 kassör.  
 samt vid etthvert af kontoren i Nyköping, Vänersborg, Västerås och Växiö 1 kassör och 1 i registrators- och bokhållaregraden.

**Vaktbetjäning.**

Åt en vaktbetjänt vid hvarje kontor: lön .....	kronor	700: —
hvilket belopp efter fem års ordinarie tjänst och därunder ådagalagdt välförhållande kan höjas till .....	„	800: —
och efter tio års till .....	„	900: —
tjänstgöringspenningar .....	„	200: —
jämte fri bostad och vedbrand.		

Riksdagen har dessutom anvisat nedan upptagna belopp samt med afseende å tillämpningen af denna stat därjämte fastställt följande:

1:o) Därest annan än tjänsteman i banken förordnas till verkställande styrelseledamot vid afdelningskontor, äger denne att i arfvode tillgodonjuta ersättning med samma belopp, som i staten finnes anvisadt till aflöning åt verkställande styrelseledamoten vid kontoret utan ålderstillägg. Under semester samt vid tjänstledighet för sjukdom eller af annan orsak äger han att af arfvodet behålla hvad af aflöningen skulle tillkomma sådan innehafvare af befattningen, hvilken är tjänsteman i riksbanken, dock utan ålderstillägg.

2:o) För bestridande af ersättning vare sig för aflöningsbelopp, som utgått enligt stat, tillämpad under 1897, men som till följd af kontorens indelning i grupper förlorats, eller för mistad andel i arfvoden för kommissionsbestyr åt de tjänstemän, som pröfvats däraf böra komma i åtnjutande, äga fullmäktige disponera högst 1,600 kronor å öfvergångsstat.

3:o) Då enligt medgifvande i § 60 af reglementet tjänstemän öfver stat eller extra vaktmästare anställas, äga fullmäktige åt dem för tjänstgöringstiden anslå lämplig aflöning.

Utöfver hvad staten upptager, äga fullmäktige därjämte att, där de finna särskilda omständigheter sådant påkalla, tilldela lämpliga arfvoden åt biträden inom kontoret för riksbankens utrikes affärer.

Likaledes äga fullmäktige dels att vid hufvudkontoret utöfver stat till vaktmästare i och för postbefordran och inkasseringssuppdrag samt för tjänstgöring vid brandanstalterna, äfvensom för biträde vid värmeledningens skötande och nattbevakningen meddela de arfvoden, fullmäktige finna skälige, samt dels att anvisa nödiga medel för polisbevakning och för tillhandahållande åt vaktmästare af lämplig uniformsbeklädnad vid tjänstgöring.

4:o) Tiden för tillträdande af de i aflöningsstaten inom hvarje tjänstegrad anvisade förhöjda inkomster beräknas från och med månaden näst efter den, under hvilken tjänstemannen blifvit på ordinarie stat till tjänst inom graden befordrad.

Förordnande, som oafbrutet fortfarit, till dess den tillförordnade befordrats till ordinarie tjänst i samma grad, hvaruti han sålunda tjänstgjort, må dock såsom ordinarie tjänstetid anses och sålunda kunna, efter den i § 66 af reglementet föreskrifna pröfning, inberäknas i den tid, som erfordras för erhållande af stadgadt lönetillägg.

5:o) Tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid befattningssinnehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester eller vid

tjänstledighet för sjukdom varit därtill jämlikt 7:o här nedan berättigad, men skola för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, utgå till den, som uppehållit befattningen.

Till kassör anslagna missräkningspenningar få af honom uppbäras endast för den tid, han i sådan egenskap verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men skola för den tid, han eljest kassörsgöromålen icke bestridt, utgå till den, som i hans ställe varit därtill förordnad.

6:o) För den tid, verkställande styrelseledamot vid afdelningskontor på grund af medgifvande i § 52 mom. 4 åtnjuter semester, äga fullmäktige bestämma godtgörelse till vikarie att utgå af kontorets medel, med tillämpning därvid af de i aflöningsstaten meddelade föreskrifter angående aflöningsförmånerna för dylik ledamot; och då annan styrelseledamot vid afdelningskontor enligt ofvan åberopade stadgande åtnjuter semester samt suppleant till följd däraf inträder i styrelsen, må till denne, likaledes af kontorets medel, utgå ersättning med belopp, motsvarande det för ordinarie ledamot i staten anvisade arfvode.

För bestridande af tjänstgöring under semester, som åtnjutes af tjänsteman vid något af bankens kontor, äga fullmäktige samt styrelserna för afdelningskontoren att anvisa till extra ordinarie tjänstemän arfvoden efter 1,800 kronor för år räknadt, hvarjämte till vikarie för kassör, som åtnjuter semester, må utbetalas mot vederbörandes missräkningspenningar svarande belopp för tiden i fråga.

7:o) Blifver tjänsteman eller verkställande styrelseledamot, som tillika är tjänsteman i banken, af sjukdom hindrad att sin syssla förätta, äger han under tjänstledigheten uppbära hela lönen samt dessutom, efter fullmäktiges eller vederbörande styrelses pröfning, under högst en månad hvarje år de för tjänsten anslagna tjänstgöringspenningar. För bestridande af vikariat i dylikt fall äga fullmäktige eller vederbörande styrelse att af riksbankens medel använda 1,800 kr. för år räknadt.

8:o) Erhålles tjänstledighet, efter egen ansökan, för svag hälsas förbättrande utan egentligt sjukdomsfall, eller för enskilda angelägenheter eller i och för tjänstgöring hos Riksdagen, dess utskott eller revisorer, eller för andra särskilda uppdrag, eller fordras vikariat för tjänsteman på den grund, att han blifvit ställd under förmyndare eller afträdt sin egendom åt borgenärer, skall den tjänstledige, utöfver tjänstgöringspenningar och missräkningspenningar, afstå så mycket af lönen, som fullmäktige pröfva för ändamålet nödigt.

9:o) Fullmäktige eller vederbörande styrelse må kunna dels medgifva vaktbetjänt, som af sjukdom hindras från tjänstens bestridande,

att under högst en månad hvarje år uppbära de för tjänsten anslagna tjänstgöringspenningar, dels på framställning af vaktbetjänt, efter pröfning af förekommande omständigheter, medgifva honom ledighet under högst 15 dagar hvarje år, med rätt för honom att under tiden uppbära alla med tjänsten förenade aflöningsförmåner. Då vaktbetjänt af sjukdom hindras att sin tjänst förrätta eller erhåller ledighet i den ordning, som här ofvan är sagdt, må, där annan person behöfver förordnas för göromålens uppehållande, den som af deputerad eller kontorsstyrelse förordnas att bestrida tjänsten, af riksbankens medel erhålla arfvode, motsvarande vid hufvudkontoret högst 3 kronor om dagen och vid afdelningskontor högst 2 kronor 50 öre om dagen, men sökes eljest ledighet eller måste någon från tjänsten afhållas därför, att han till borgenärens förnöjande sin egendom afträdt, förordnas vikarie på den tjänstlediges bekostnad.

---

JÄMFÖRANDE TABLÅ

ÖFVER

NUVARANDE OCH FÖRESLAGEN

AFLÖNINGSTAT

VID

RIKSBANKEN.



## Jämförande tablå öfver nuvarande och

<b>Hufvudkontoret.</b> <b>Tjänstemännen.</b>	Nuvarande				
	Lön.	Tjänst- görings- penningar.	Miss- räknings- penningar.	Arfvode.	Summa.
<i>Första tjänstegraden: 30 st. Enl. föresl. sta- ten 40 st.</i>					
a) Föreståndaren för bronsmyntkassan:					
lägsta aflöning .....	1,600	1,000	600	—	3,200
ett ålderstillägg .....	2,100	1,000	600	—	3,700
två           » .....	—	—	—	—	—
b) Öfrige, 29 st. (39 st.)					
lägsta aflöning .....	1,600	1,000	—	—	2,600
ett ålderstillägg .....	2,100	1,000	—	—	3,100
två           » .....	—	—	—	—	—
<i>Andra tjänstegraden: 26 st. Enl. föresl. staten 30 st.</i>					
a) Kassörer, 7 st.					
lägsta aflöning .....	2,500	1,500	1,000	—	5,000
ett ålderstillägg .....	3,000	1,500	1,000	—	5,500
två           » .....	3,500	1,500	1,000	—	6,000
b) Öfrige 19 st. (23 st.)					
lägsta aflöning .....	2,500	1,500	—	—	4,000
ett ålderstillägg .....	3,000	1,500	—	—	4,500
två           » .....	3,500	1,500	—	—	5,000
<i>Tredje tjänstegraden: 10 st.</i>					
lägsta aflöning .....	3,500	1,800	—	—	5,300
ett ålderstillägg .....	4,000	1,800	—	—	5,800
två           » .....	4,500	1,800	—	—	6,300

## föreslagen aflöningsstat vid Riksbanken.

stat		Föreslagen stat						
Anmärkingar.	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Missräkningspenningar.	Arfvode.	Summa.	Afdrag till pension.	Summa att utbetalas.	Anmärkingar.
	1,800	1,000	600	—	3,400	84	3,316	
efter 5 år.	2,300	1,000	600	—	3,900	84	3,816	efter 3 år.
— —	2,800	1,000	600	—	4,400	84	4,316	» 6 »
	1,800	1,000	—	—	2,800	84	2,716	
efter 5 år.	2,300	1,000	—	—	3,300	84	3,216	efter 3 år.
— —	2,800	1,000	—	—	3,800	84	3,716	» 6 »
	3,000	1,700	1,000	—	5,700	160	5,540	
	3,500	1,700	1,000	—	6,200	160	6,040	
	4,000	1,700	1,000	—	6,700	160	6,540	
	3,000	1,700	—	—	4,700	160	4,540	
	3,500	1,700	—	—	5,200	160	5,040	
	4,000	1,700	—	—	5,700	160	5,540	
	4,000	2,000	—	—	6,000	250	5,750	
	4,500	2,000	—	—	6,500	250	6,250	
	5,000	2,000	—	—	7,000	250	6,750	

	Nuvarande				
	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Missräkningspenningar.	Arfvode.	Summa.
<i>Fjärde tjänstegraden: 8 stycken.</i>					
a) Bankosekreteraren tillika Ombudsman					
lägsta aflöning .....	4,500	3,000	—	—	7,500
ett ålderstillägg .....	5,000	3,000	—	—	8,000
b) Öfrige, 7 stycken:					
lägsta aflöning .....	4,500	2,000	—	—	6,500
ett ålderstillägg .....	5,000	2,000	—	—	7,000
<i>Arfvoden:</i>					
a) till e. o. tjänstemän samt för extra arbeten och semestervikariat, förslagsanslag .....	—	—	—	—	57,000
b) till brandchefen .....	—	—	—	—	600
c) till vetenskapligt biträde för vården af riksbankens mynt- och medaljsamling .....	—	—	—	—	500
<b>Vaktbetjäningen:</b>					
Öfvervaktmästaren, tillika brandmästare					
lägsta aflöning .....	1,500	700	—	—	2,200
ett ålderstillägg .....	—	—	—	—	—
vice brandmästaren:					
lägsta aflöning .....	700	600	—	—	1,300
ett ålderstillägg .....	900	600	—	—	1,500
två „ .....	1,100	600	—	—	1,700
<i>Vaktmästarne: 21 stycken.</i>					
lägsta aflöning .....	700	500	—	—	1,200
ett ålderstillägg .....	900	500	—	—	1,400
två „ .....	1,100	500	—	—	1,600
<i>Maskinisten:</i>					
lägsta aflöning .....	—	—	—	—	2,200
ett ålderstillägg .....	—	—	—	—	—
<i>Biträdande maskinisten</i> .....	—	—	—	—	1,600

\*) Maskinisten K. F. Holm åtnjuter ett personligt lönetillägg af 45 kronor om året att utgå, intill dess



stat.	Föreslagen stat.							
Anmärkningar.	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Missräkningspenningar.	Arfvode.	Summa.	Afdrag till pension.	Summa att utbetalas.	Anmärkningar.
	5,000	3,500	—	—	8,500	302: 50	8,197: 50	
	5,500	3,500	—	—	9,000	302: 50	8,697: 50	
	5,000	2,800	—	—	7,800	302: 50	7,497: 50	
	5,500	2,800	—	—	8,300	302: 50	7,997: 50	
	—	—	—	—	—	—	70,000: —	
	—	—	—	600	600	—	600: —	
	—	—	—	500	500	—	500: —	
Jämte fri bostad och vedbrand.	1,200	1,000	—	—	2,200	45: —	2,155: —	Jämte fri bostad och vedbrand.
	1,500	1,000	—	—	2,500	45: —	2,455: —	
	800	700	—	—	1,500	36: —	1,464: —	
	1,000	700	—	—	1,700	36: —	1,664: —	
	1,200	700	—	—	1,900	36: —	1,864: —	
	800	600	—	—	1,400	36: —	1,364: —	
Jämte fri bostad och vedbrand.	1,000	600	—	—	1,600	36: —	1,564: —	Jämte fri bostad och vedbrand.
	1,200	600	—	—	1,800	36: —	1,764: —	
	800	600	—	—	1,400	36: —	1,364: —	
Jämte fri bostad och vedbrand.	1,200	1,000	—	—	2,200	45: —	*2,155: —	Jämte fri bostad och vedbrand.
	1,500	1,000	—	—	2,500	45: —	2,455: —	
	—	—	—	—	—	—	1,800: —	

han berättigas tillgodonjuta ålderstillägg.

	Nuvarande				
	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Missräkningspenningar.	Arfvode.	Summa.
<b>Afdelningskontoret i GÖTEBORG.</b>					
Styrelsen: 4 st.					
3 st. hvarje .....	—	—	—	—	2,400
<i>verkställande styrelseledamoten, antingen</i> .....	—	—	—	—	7,500
eller om han är en riksbankens tjänsteman:					
lägsta aflöning .....	4,500	3,000	—	—	7,500
ett ålderstillägg .....	5,000	3,000	—	—	8,000
<b>Tjänstemännen:</b>					
<i>Första tjänstegraden: 5 st., enl. föreslag. stat.</i>					
					7 st.
lägsta aflöning .....	1,600	1,000	—	—	2,600
ett ålderstillägg .....	2,100	1,000	—	—	3,100
två » .....	—	—	—	—	—
<i>Andra tjänstegraden: 7 st.</i>					
a) Kassörer: 2 st.					
lägsta aflöning .....	2,500	1,500	1,000	—	5,000
ett ålderstillägg .....	3,000	1,500	1,000	—	5,500
två » .....	3,500	1,500	1,000	—	6,000
b) Öfrige: 5 st.					
lägsta aflöning .....	2,500	1,500	—	—	4,000
ett ålderstillägg .....	3,000	1,500	—	—	4,500
två » .....	3,500	1,500	—	—	5,000
<i>Tredje tjänstegraden: 1 st.</i>					
lägsta aflöning .....	3,500	1,800	—	—	5,300
ett ålderstillägg .....	4,000	1,800	—	—	5,800
två » .....	4,500	1,800	—	—	6,300
Arfvode till e. o. tjänstemän samt för extra arbeten och semestervikariat .....	—	—	—	—	9,000
<b>Vaktbetjäningen:</b>					
<i>Vaktmästare: 2 st.</i>					
lägsta aflöning .....	600	300	—	—	900
ett ålderstillägg .....	700	300	—	—	1,000
två » .....	800	300	—	—	1,100
<i>Husdräng: 1 st.</i> .....	700	—	—	—	700

stat.	Föreslagen stat.							
Anmärkning.	Lön.	Tjäust- görings- penningar.	Miss- räknings- penningar.	Arf- vode.	Summa.	Afdrag till pension.	Summa att ut- betalas.	Anmärkning.
} Jämte fri bostad	—	—	—	2,400	2,400	—	2,400	} För fri bostad afdrages å lö- nen 500 kr.
	—	—	—	—	—	—	—	
	5,000	4,000	—	—	9,000	302: 50	8,697: 50	
	5,500	4,000	—	—	9,500	302: 50	9,197: 50	
} efter 5 år	1,800	1,000	—	—	2,800	84	2,716	} efter 3 år » 6 »
	2,300	1,000	—	—	3,300	84	3,216	
	2,800	1,000	—	—	3,800	84	3,716	
	3,000	1,700	1,000	—	5,700	160	5,540	
	3,500	1,700	1,000	—	6,200	160	6,040	
	4,000	1,700	1,000	—	6,700	160	6,540	
	3,000	1,700	—	—	4,700	160	4,540	
	3,500	1,700	—	—	5,200	160	5,040	
	4,000	1,700	—	—	5,700	160	5,540	
	4,000	2,000	—	—	6,000	250	5,750	
	4,500	2,000	—	—	6,500	250	6,250	
	5,000	2,000	—	—	7,000	250	6,750	
	—	—	—	—	—	—	9,000	Förslagsanslag
} Fri bostad och vedbrand, eller ss. ersättning härför 300 kr.	800	300	—	—	1,100	30	1,070	} Fri bostad och vedbrand, el. ss. ersättning härför 300 kr.
	900	300	—	—	1,200	30	1,170	
	1,000	300	—	—	1,300	30	1,270	
	900	—	—	—	900	27	873	

	Nuvarande				
	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Missräkningspenningar.	Arfvoden.	Summa.
<b>Afdelningskontoret i MALMÖ.</b>					
Styrelsen: 4 st.					
3 st., hvarje	—	—	—	—	2,400
<i>verkställande styrelseledamoten</i> , antingen	—	—	—	—	7,500
eller om han är en riksbankens tjänsteman:					
lägsta aflöning	4,500	3,000	—	—	7,500
ett ålderstillägg	5,000	3,000	—	—	8,000
<b>Tjänstemännen:</b>					
<i>Första tjänstegraden 3 st., enl. föreslagen stat</i>					
4 st.					
lägsta aflöning	1,600	1,000	—	—	2,600
ett ålderstillägg	2,100	1,000	—	—	3,100
två       "	—	—	—	—	—
<i>Andra tjänstegraden: 4 st.</i>					
a) Kassörer: 2 st.					
lägsta aflöning	2,500	1,500	1,000	—	5,000
ett ålderstillägg	3,000	1,500	1,000	—	5,500
två       "	3,500	1,500	1,000	—	6,000
b) Öfrige: 2 st.					
lägsta aflöning	2,500	1,500	—	—	4,000
ett ålderstillägg	3,000	1,500	—	—	4,500
två       "	3,500	1,500	—	—	5,000
<i>Tredje tjänstegraden: 1 st.</i>					
lägsta aflöning	3,500	1,800	—	—	5,300
ett ålderstillägg	4,000	1,800	—	—	5,800
två       "	4,500	1,800	—	—	6,300
<i>Ombudsmannen</i>	1,500	500	—	—	2,000
Arfvode till e. o. tjänstemän samt för extra arbeten och semestervikariat	—	—	—	—	7,000
<b>Vaktbetjäningen:</b>					
<i>Vaktmästare: 2 st.</i>					
lägsta aflöning	600	300	—	—	900
ett ålderstillägg	700	300	—	—	1,000
två       "	800	300	—	—	1,100
<i>Husdräng: 1 st.</i>	700	—	—	—	700

stat.	Föreslagen stat.							
Anmärkning.	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Missräkningspenningar.	Arfvode.	Summa.	Afdrag till pension.	Summa att utbetalas.	Anmärkning.
	—	—	—	2,400	—	—	2,400	
	5,000	4,000	—	—	9,000	302: 50	8,697: 50	} För fri bostad afdrages å lönen 500 kr.
	5,500	4,000	—	—	9,500	302: 50	9,197: 50	
efter 5 år.	1,800	1,000	—	—	2,800	84	2,716	} efter 3 år. » 6 »
	2,300	1,000	—	—	3,300	84	3,216	
	2,800	1,000	—	—	3,800	84	3,716	
	3,000	1,700	1,000	—	5,700	160	5,540	
	3,500	1,700	1,000	—	6,200	160	6,040	
	4,000	1,700	1,000	—	6,700	160	6,540	
	3,000	1,700	—	—	4,700	160	4,540	
	3,500	1,700	—	—	5,200	160	5,040	
	4,000	1,700	—	—	5,700	160	5,540	
	4,000	2,000	—	—	6,000	250	5,750	
	4,500	2,000	—	—	6,500	250	6,250	
	5,000	2,000	—	—	7,000	250	6,750	
	—	—	—	2,000	2,000	—	2,000	
	—	—	—	—	—	—	9,000	Förlagsanslag.
} Jämte för den ene fri bostad o. vedbrand o. till den andre ss. ers. här- för 300 kr.	800	300	—	—	1,100	30	1,070	} Jämte för den ene fri bostad o. vedbrand o. till den andre ss. ersättn. här för 300 kr.
	900	300	—	—	1,200	30	1,170	
	1,000	300	—	—	1,300	30	1,270	
} Fri bostad och vedbrand.	900	—	—	—	900	27	873	} Fri bostad och vedbrand.

		Nuvarande				
		Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Missräkningspenningar.	Arfvode.	Summa.
<b>Afdelningskontoren i: GÄFLE, HÄRNÖSAND, SUNDSVALL och ÖREBRO.</b>						
<i>2 styrelseledamöter, hvarje</i> .....		—	—	—	—	1,500
<i>verkst. styrelseledamoten, antingen</i> .....		—	—	—	—	6,000
<i>eller, om han är en riksbankens tjänsteman</i>						
<i>lägsta aflöning</i> .....	3,500	2,500	—	—	—	6,000
<i>ett ålderstillägg</i> .....	4,000	2,500	—	—	—	6,500
<i>två „</i> .....	4,500	2,500	—	—	—	7,000
<i>kamreraren,</i>						
<i>lägsta aflöning</i> .....	2,400	1,800	—	—	—	4,200
<i>ett ålderstillägg</i> .....	2,900	1,800	—	—	—	4,700
<i>två „</i> .....	3,400	1,800	—	—	—	5,200
<i>kassören,</i>						
<i>lägsta aflöning</i> .....	1,600	1,000	1,000	—	—	3,600
<i>ett ålderstillägg</i> .....	2,000	1,000	1,000	—	—	4,000
<i>två „</i> .....	2,400	1,000	1,000	—	—	4,400
<i>registratorn,</i>						
<i>lägsta aflöning</i> .....	1,600	800	—	—	—	2,400
<i>ett ålderstillägg</i> .....	2,000	800	—	—	—	2,800
<i>två „</i> .....	—	—	—	—	—	—
<i>bokhållare,</i>						
<i>lägsta aflöning</i> .....	1,600	800	—	—	—	2,400
<i>ett ålderstillägg</i> .....	2,000	800	—	—	—	2,800
<i>två „</i> .....	—	—	—	—	—	—
<i>ombudsmannen</i> .....	800	—	—	—	—	800
<i>vaktbetjänten,</i>						
<i>lägsta aflöning</i> .....	500	200	—	—	—	700
<i>ett ålderstillägg</i> .....	600	200	—	—	—	800
<i>två „</i> .....	700	200	—	—	—	900

stat.		Föreslagen stat						
Anmärkning.	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Missräkningspenningar.	Arfvode.	Summa.	Afdrag för pension.	Summa att utbetalas.	Anmärkning.
	—	—	—	1,500	1,500	—	1,500	
	—	—	—	—	—	—	—	
	4,000	2,800	—	—	6,800	250	6,550	} För fri bostad afdrages å lö- nen 500 kr.
	4,500	2,800	—	—	7,300	250	7,050	
	5,000	2,800	—	—	7,800	250	7,550	
	3,000	1,700	—	—	4,700	160	4,540	
	3,500	1,700	—	—	5,200	160	5,040	
	4,000	1,700	—	—	5,700	160	5,540	
	2,200	1,000	800	—	4,000	90	3,910	
	2,600	1,000	800	—	4,400	90	4,310	
	3,000	1,000	800	—	4,800	90	4,710	
efter 5 år.	1,800	800	—	—	2,600	78	2,522	efter 3 år
	2,200	800	—	—	3,000	78	2,922	„ 6 „
	2,600	800	—	—	3,400	78	3,322	„ 6 „
efter 5 år.	1,800	800	—	—	2,600	78	2,522	efter 3 år
	2,200	800	—	—	3,000	78	2,922	„ 6 „
	2,600	800	—	—	3,400	78	3,322	„ 6 „
	—	—	—	1,000	1,000	—	1,000	
} Fri bostad och vedbrand.	700	200	—	—	900	27	873	} Fri bostad och vedbrand.
	800	200	—	—	1,000	27	973	
	900	200	—	—	1,100	27	1,073	

Afdelningskontoren i FALUN, HALMSTAD, JÖNKÖPING, KARLSKRONA, KARLSTAD, KRISTIANSTAD, LINKÖPING, LULEÅ, UMEÅ, UPPSALA och ÖSTERSUND	Nuvarande				
	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Missräkningspenningar.	Arfvode.	Summa.
<i>2 styrelseledamöter, hvarje</i> .....	—	—	—	—	1,200
<i>verkst. styrelseledamoten, antingen</i> .....	—	—	—	—	5,500
<i>eller om han är en riksbankens tjänsteman</i>					
<i>lägsta aflöning</i> .....	3,500	2,000	—	—	5,500
<i>ett ålderstillägg</i> .....	4,000	2,000	—	—	6,000
<i>två        "        "</i> .....	4,500	2,000	—	—	6,500
<i>kamreraren,</i>					
<i>lägsta aflöning</i> .....	2,400	1,600	—	—	4,000
<i>ett ålderstillägg</i> .....	2,900	1,600	—	—	4,500
<i>två        "        "</i> .....	3,400	1,600	—	—	5,000
<i>kassören,</i>					
<i>lägsta aflöning</i> .....	1,600	1,000	800	—	3,400
<i>ett ålderstillägg</i> .....	2,000	1,000	800	—	3,800
<i>två        "        "</i> .....	2,400	1,000	800	—	4,200
<i>registrator och bokhållare, hvardera,</i>					
<i>lägsta aflöning</i> .....	1,600	800	—	—	2,400
<i>ett ålderstillägg</i> .....	2,000	800	—	—	2,800
<i>två        "        "</i> .....	—	—	—	—	—
<i>ombudsmannen</i> .....	—	—	—	—	800
<i>vaktbetjänten,</i>					
<i>lägsta aflöning</i> .....	500	200	—	—	700
<i>ett ålderstillägg</i> .....	600	200	—	—	800
<i>två        "        "</i> .....	700	200	—	—	900



stat.		Föreslagen stat.						
Anmärkning.	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Missräkningspenningar.	Arfvode.	Summa.	Afdrag till pension.	Summa att utbetalas.	Anmärkning.
	—	—	—	—	1,500	—	—	
	—	—	—	—	—	—	—	
	4,000	2,800	—	—	6,800	250	6,550	} För fri bostad afdrages ålö- nen 500 kr
	4,500	2,800	—	—	7,300	250	7,050	
	5,000	2,800	—	—	7,800	250	7,550	
	3,000	1,700	—	—	4,700	160	4,540	
	3,500	1,700	—	—	5,200	160	5,040	
	4,000	1,700	—	—	5,700	160	5,540	
	2,200	1,000	800	—	4,000	90	3,910	
	2,600	1,000	800	—	4,400	90	4,310	
	3,000	1,000	800	—	4,800	90	4,710	
	1,800	800	—	—	2,600	78	2,522	
	2,200	800	—	—	3,000	78	2,922	efter 3 år.
	2,600	800	—	—	3,400	78	3,322	„ 6 „
	—	—	—	—	1,000	—	—	
} Fri bostad och vedbrand.	700	200	—	—	900	27	873	} Fri bostad och vedbrand.
	800	200	—	—	1,000	27	973	
	900	200	—	—	1,100	27	1,073	

		N u v a r a n d e				
		Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Missräkningspenningar.	Arfvode.	Summa.
<b>Afdelningskontoret i MARIESTAD.</b>						
<i>2 styrelseledamöter, hvarje</i> .....		—	—	—	—	1,200
<i>verkställande styrelseledamoten, tillika kamrerare antingen</i> .....		—	—	—	—	5,500
eller om han är en riksbankens tjänsteman						
	<i>lägsta aflöning</i> .....	3,500	2,000	—	—	5,500
	<i>ett ålderstillägg</i> .....	4,000	2,000	—	—	6,000
	<i>två     "     "</i> .....	4,500	2,000	—	—	6,500
<i>kamreraren,</i>						
	<i>lägsta aflöning</i> .....	—	—	—	—	—
	<i>ett ålderstillägg</i> .....	—	—	—	—	—
	<i>två     "     "</i> .....	—	—	—	—	—
<i>kassören,</i>						
	<i>lägsta aflöning</i> .....	1,600	1,000	600	—	3,200
	<i>ett ålderstillägg</i> .....	2,600	1,000	600	—	3,600
	<i>två     "     "</i> .....	2,400	1,000	600	—	4,000
<i>bokhållaren,</i>						
	<i>lägsta aflöning</i> .....	1,600	800	—	—	2,400
	<i>ett ålderstillägg</i> .....	2,000	800	—	—	2,800
	<i>två     "     "</i> .....	—	—	—	—	—
<i>ombudsmannen</i> .....		—	—	—	—	600
<i>vaktbetjänten,</i>						
	<i>lägsta aflöning</i> .....	500	200	—	—	700
	<i>ett ålderstillägg</i> .....	600	200	—	—	800
	<i>två     "     "</i> .....	700	200	—	—	900

stat.		Föreslagen stat.						
Anmärkning.	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Missräkningspenningar.	Arfvode.	Summa.	Afdrag till pension.	Summa att utbetalas.	Anmärkning.
	—	—	—	—	1,500	—	—	
	—	—	—	—	—	—	—	
	4,000	2,800	—	—	6,800	250	6,550	För fri bostad afdrages ålönnen 500 kr. Enl. föreslagna staten ej kamrerare.
	4,500	2,800	—	—	7,300	250	7,050	
	5,000	2,800	—	—	7,800	250	7,550	
	3,000	1,700	—	—	4,700	160	4,540	
	3,500	1,700	—	—	5,200	160	5,040	
	4,000	1,700	—	—	5,700	160	5,540	
	2,200	1,000	800	—	4,000	90	3,910	
	2,600	1,000	800	—	4,400	90	4,310	
	3,000	1,000	800	—	4,800	90	4,710	
	1,800	800	—	—	2,600	78	2,522	} efter 3 och 6 år.
	2,200	800	—	—	3,000	78	2,922	
	2,600	800	—	—	3,400	78	3,322	
	—	—	—	—	1,000	—	—	
{ Fri bostad och vedbrand.	700	200	—	—	900	27	873	{ Fri bostad och vedbrand.
	800	200	—	—	1,000	27	973	
	900	200	—	—	1,100	27	1,073	

		N u v a r a n d e				
		Lön.	Tjänst- görings- penningar.	Miss- räknings- penningar.	Arfvode.	Summa.
<b>Afdelningskontoren i KALMAR och VISBY.</b>						
<i>2 styrelseledamöter, hvarje</i> .....		—	—	—	—	1,200
<i>verkst. styrelseledamoten, antingen</i> .....		—	—	—	—	5,500
eller om han är en riksbankens tjänsteman						
	<i>lägsta aflöning</i> .....	3,500	2,000	—	—	5,500
	<i>ett ålderstillägg</i> .....	4,000	2,000	—	—	6,000
	<i>två »</i> .....	4,500	2,000	—	—	6,500
<i>kamreraren</i>	<i>lägsta aflöning</i> .....	2,400	1,600	—	—	4,000
	<i>ett ålderstillägg</i> .....	2,900	1,600	—	—	4,500
	<i>två »</i> .....	3,400	1,600	—	—	5,000
<i>kassören</i>	<i>lägsta aflöning</i> .....	1,600	1,000	800	—	3,400
	<i>ett ålderstillägg</i> .....	2,000	1,000	800	—	3,800
	<i>två »</i> .....	2,400	1,000	800	—	4,200
<i>ombudsmannen,</i> .....		—	—	—	—	800
<i>vaktbetjänten,</i>	<i>lägsta aflöning</i> .....	500	200	—	—	700
	<i>ett ålderstillägg</i> .....	600	200	—	—	800
	<i>två »</i> .....	700	200	—	—	900

stat.		Föreslagen stat.						
Anmärkning.	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Missräkningspenningar.	Arfvode.	Summa.	Afdrag till pension.	Summa att utbetalas.	Anmärkning.
	—	—	—	—	1,200	—	—	
	—	—	—	—	—	—	—	
	4,000	2,800	—	—	6,800	250	6,550	} För fri bostad afdrages å lönen 500 kr.
	4,500	2,800	—	—	7,300	250	7,050	
	5,000	2,800	—	—	7,800	250	7,550	
	3,000	1,700	—	—	4,700	160	4,540	
	3,500	1,700	—	—	5,200	160	5,040	
	4,000	1,700	—	—	5,700	160	5,540	
	2,200	1,000	600	—	3,800	90	3,710	
	2,600	1,000	600	—	4,200	90	4,110	
	3,000	1,000	600	—	4,600	90	4,510	
	—	—	—	—	1,000	—	—	
} Fri bostad och vedbrand.	700	200	—	—	900	27	873	} Fri bostad och vedbrand.
	800	200	—	—	1,000	27	973	
	900	200	—	—	1,100	27	1,073	

						Nuvarande				
						Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Missräkningspenningar.	Arfvode.	Summa.
<b>Afdelningskontoren i NYKÖPING, VÄNERSBORG, VÄSTERÅS och VÄXJÖ.</b>										
2 styrelseledamöter, hvarje .....						—	—	—	—	1,200
verkst. styrelseledamoten, tillika kamrerare, antingen .....						—	—	—	—	5,500
eller om han är en riksbankens tjänsteman										
lägsta aflöning .....						3,500	2,000	—	—	5,500
ett ålderstillägg .....						4,000	2,000	—	—	6,000
två » .....						4,500	2,000	—	—	6,500
<i>kassören,</i> lägsta aflöning .....						1,600	1,000	600	—	3,200
ett ålderstillägg .....						2,000	1,000	600	—	3,600
två » .....						2,400	1,000	600	—	4,000
<i>bokhållaren,</i> lägsta aflöning .....						1,600	800	—	—	2,400
ett ålderstillägg .....						2,000	800	—	—	2,800
två » .....						—	—	—	—	—
<i>ombudsmannen,</i> .....						—	—	—	—	600
<i>vaktbetjänten,</i> lägsta aflöning .....						500	200	—	—	700
ett ålderstillägg .....						600	200	—	—	800
två » .....						700	200	—	—	900
<b>Anslag härutöver:</b>										
a) å <i>gemensam stat</i> för samtliga afdelningskontoren utom de i Göteborg och Malmö till e. o. tjänstemän, extra arbeten och semestervikariat, i medeltal för hvarje kontor .....						—	—	—	—	4,000
förslagsanslag .....						—	—	—	—	—
b) å <i>öfvergångsstat</i> , högst .....						—	—	—	—	1,600

stat.		Föreslagen stat.						
Anmärkingar.	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Missräkningspenningar.	Arfvode.	Summa.	Afdrag till pension.	Summa att utbetalas.	Anmärkingar.
	—	—	—	—	1,200	—	—	
	—	—	—	—	—	—	—	
	4,000	2,800	—	—	6,800	250	6,550	} För fri bostad afdrages å lö- nen 500 kr.
	4,500	2,800	—	—	7,300	250	7,050	
	5,000	2,800	—	—	7,800	250	7,550	
	2,200	1,000	600	—	3,800	90	3,710	
	2,600	1,000	600	—	4,200	90	4,110	
	3,000	1,000	600	—	4,600	90	4,510	
	1,800	800	—	—	2,600	78	2,522	
	2,200	800	—	—	3,000	78	2,922	
	2,600	800	—	—	3,400	78	3,322	
	—	—	—	—	1,000	—	—	
} Fri bostad och vedbrand.	700	200	—	—	900	27	873	} Fri bostad och vedbrand.
	800	200	—	—	1,000	27	973	
	900	200	—	—	1,100	27	1,073	
	—	—	—	—	—	—	—	
	—	—	—	—	—	—	100,000	
	—	—	—	—	—	—	1,600	

Från det uti fullmäktiges skrifvelse omförmälda utdrag af det vid lönefrågans behandling hos fullmäktige förda protokoll intages här följande:

»Utdrag ur protokollet, hållet hos herrar Fullmäktige i Riksbanken den 6 april 1907.

§ 1. Efter erinran att, på sätt protokollet den 31 nästlidna januari, §§ 8 och 9, samt protokollet den 21 påföljande februari, § 4, utvisa, förklarats hvilande ärenden angående yttrande till bankoutskottet öfver dels åtta särskilda i dess protokoll den 25 januari omförmälda framställningar om löneförbättringar m. m., dels en likartad framställning från ombudsmännen vid vissa afdelningskontor och dels förslag om rätt för verkställande styrelseledamot vid afdelningskontor, som ej är tjänsteman i riksbanken, att under sjukdom uppbära tjänstgöringspenningar i likhet med tjänsteman, och att Fullmäktige i ett af dessa ärenden, som anginge tilläggs pension åt folkskolläraren P. Lagerblad, den 7 nästlidna mars beslutit yttrande till utskottet, anmälde herr förste deputeraden friherre Langenskiöld nu öfriga ifrågavarande ärenden till fortsatt handläggning.

Sedan ofvannämnda handlingar föredragits, hemställde herr deputeraden, att Fullmäktige måtte besluta att i enlighet med uppgjort förslag aflåta skrifvelse till bankoutskottet om ny aflöningsstat för bankens tjänstemän och betjante m. m.

Herr von Friesen anförde:

»Under hänvisning till hvad jag under Fullmäktiges förberedande öfverläggningar i detta ärende yttrat och yrkat, får jag nu göra det yrkande:

att det af friherre Langenskiöld framställda förslaget till löne-reglering för hufvudkontoret samt afdelningskontoren i Malmö och Göteborg måtte omarbetas i den omfattning, som af följande hufvudgrunder föranledes:

1:o) Efter 5 års väl vitsordad tjänstgöring såsom extra ordinarie må tjänsteman kunna af Fullmäktige befordras till ordinarie tjänsteman 1:sta graden.

2:o) De nuvarande 1:sta och 2:dra tjänstegraderna sammanslås



till en grad, den nya 1:sta graden, och bestämmas för denna grad ålderstilläggen till sex att inträda hvart tredje år, så att med den begynnelseafflöning inom nuvarande 1:sta och slutaflöning inom nuvarande 2:dra tjänstegraden, som af friherre Langenskiöld föreslagits, aflöningarna inom den nya 1:sta graden skulle blifva:

	Lön.	Tjänstgörings- penningar.	Summa.
begynnelseafflöning .....	1,800	1,000	2,800
efter 3 år .....	2,150	1,100	3,250
» 6 » .....	2,500	1,200	3,700
» 9 » .....	2,850	1,350	4,200
» 12 » .....	3,200	1,500	4,700
» 15 » .....	3,600	1,600	5,200
» 18 » .....	4,000	1,700	5,700

3:o) De nuvarande 3:dje och 4:de graderna benämnas respektive 2:dra och 3:dje graderna, men bibehållas i hufvudsak vid den löne-reglering, som af friherre Langenskiöld blifvit föreslagen.»

Med anledning af herr von Friesens yttrande anförde friherre Langenskiöld:

»De af herr von Friesen förordade grunder för uppgörande af ny aflöningsstat för vissa tjänster vid hufvudkontoret och afdelningskontoren i Göteborg och Malmö äro så afvikande från de principer, som hittills i detta afseende varit gällande i riksbanken, att jag redan därför måste ställa mig afböjande gent emot desamma, då icke under de förberedande öfverläggningarna något öfvertygande skäl synes mig hafva blifvit anfördt för sådan förändring. Då dessutom dessa nya grunder näppeligen skulle kunna tillämpas vid hufvudkontoret och de två stora afdelningskontoren, men de nuvarande principerna vid öfriga afdelningskontor, anser jag mig fortfarande böra hemställa om Fullmäktiges godkännande af det förslag jag tillåtit mig framställa.»

Med bifall härtill beslöto herrar Fullmäktige skrifvelse till bankoutskottet enligt registraturret; och förklarade herrar Fullmäktige, att de till dem ingifna, ofvan anmärkta framställningarna, hvilka vid skrivel-sens affattande beaktats, ej föranledde till vidare åtgärd.

Herr von Friesen anhöll att få aflämna följande skriftligen affattade reservation i vissa delar mot detta Fullmäktiges beslut:

»Då en fullständig omreglering af lönerna för tjänstemännen vid riksbankens hufvudkontor nu är ifrågasatt, synes tillfället böra begagnas

att taga i öfvervägande, huruvida icke någon modifikation af det för närvarande tillämpade lönesystemet bör åvägabringas. Härvid bör enligt mitt förmenande uppmärksamheten i främsta rummet riktas på de yngsta och lägre tjänstemännens ställning, eller de extra ordinaries samt tjänstemännens i 1:a och 2:a graderna. Däremot torde beträffande 3:e och 4:e gradernas tjänstemän någon förändring af lönesystemet icke vara af behovet påkallad.

Till extra ordinarie tjänstemän vid riksbankens hufvudkontor antagas i allmänhet unge män, som affagt studentexamen, vid olika åldrar, från 18 till 23 år. Den tid dessa sedan få vänta, innan de blifva ordinarie i 1:a graden, är mycket växlande, beroende på dels afgangen af förut varande tjänstemän i nämnda grad, dels det under årens lopp ändrade antalet tjänster i graden. Likaså växlar den tid, under hvilken en tjänsteman får kvarstanna i 1:a graden, innan han befordras till den andra, beroende på motsvarande förhållanden. Befordran till 1:a och 2:a graderna sker — i stort sedt — nästan undantagslöst efter anciennitet. Väl kan det hända, att en eller annan månad härvid icke alltid varit afgörande, men detta strider icke mot det nyss gjorda påståendet. Något olika är redan nu förhållandet med 3:e och ännu mera 4:e graden, afsedda den förra hufvudsakligen för kamrerare, ett slags souschefer, och den senare för kommissarier, chefer på de olika bankexpeditionerna. Det är naturligt, att för tjänstemännen inom de två sistnämnda graderna fordras särskild duglighet och kraft, egenskaper, som icke alltid hålla jämna steg med antalet år i riksbankens tjänst, hvadan icke heller hvarje i riksbanken inskrifven tjänsteman kan hafva anspråk på att vinna befordran till dessa högre grader.

Numera följes inom hufvudkontoret i allmänhet och med rätta den grundsatsen, att till e. o. tjänstemän icke antagas flera personer, än som erhålla full sysselsättning från klockan 10 till klockan 3 hela året om. Behovet af e. o. tjänstemäns biträde tyckes visserligen böra vara större under sommarmånaderna, då de ordinarie tjänstemännen för det mesta erhålla sin semesterledighet, än under den öfriga delen af året, och man skulle därför vara böjd antaga, att om de extra ordinarie arbetskrafterna varit tillräckliga under den vackrare årstiden, en del af dem skulle blifva öfverflödiga under vintermånaderna. Så har emellertid, åtminstone under den senare tiden, förhållandet icke varit. Oftast har det nog visat sig vara nödvändigt med afseende på semesterledigheterna att på våren antaga ett antal nya extra ordinarie tjänstemän. Men i följd däraf, att bankverksamheten är lifvigare under vinter- än under sommarmånaderna, samt jämväl på grund af det under de

senare åren alltjämt tilltagande arbetet inom riksbanken, hafva dessa tjänstemän äfven efter den egentliga semestertidens slut kunnat erhålla full sysselsättning.

Något annat kompetensvillkor för antagning till extra ordinarie tjänsteman i riksbanken har hittills i regeln icke fordrats än aflagd studentexamen, om än vid val mellan flera, som sökt sådan anställning, betyg från handelsskola eller vitsord om med tjänstgöring i riksbanken jämförlig praktisk verksamhet fått utöfva något inflytande. I regeln äro således de, som antagas till extra ordinarie tjänstemän, alldeles ovana vid bankarbete, och med anledning häraf hafva ock fullmäktige på senare tiden uttryckligen förbehållit sig att efter ett års förlopp pröfva, om den anställde är lämplig att vidare användas i riksbankens tjänst. Den första tiden af anställning såsom extra ordinarie tjänsteman i riksbanken torde sålunda närmast kunna jämföras med en studietid, och då kostnaderna för studietiden i allmänhet få bestridas af de studerande själfva, böra ej heller de extra ordinarie tjänstemännen i riksbanken under den första tjänstetiden erhålla någon egentlig lön, om än den omständigheten, att deras studiearbete medför en produkt, som direkt kommer riksbanken till godo, gör att härför någon ersättning redan från början bör lämnas dem, en ersättning, som efter hand bör höjas, i den mån deras vana och duglighet ökas. Huru lång tid bör förflyta, innan de antagas till verkliga tjänstemän, åt hvilka med trygghet arbete på eget ansvar kan anförtros och som sålunda böra erhålla full aflöning, därom kunna ju meningarna vara delade, men det förefaller mig själfklart, att det icke bör bero på den tillfälliga afgangen bland redan anställda ordinarie tjänstemän eller en mer eller mindre godtycklig tillökning af antalet ordinarie platser, utan att hellre en bestämd tid, lika för alla, bör fastställas, efter hvilken den extra ordinarie tjänsteman, som däraf gjort sig förtjänt, befordras till ordinarie tjänsteman med full tjänstemannaaflöning. Denna tid torde, med hänsyn jämväl till förhållandena på andra tjänstemannabananor, kunna sättas till 5 år, och jag föreslår sålunda, att extra ordinarie tjänsteman vid hufvudkontoret, som under 5 år varit i riksbankens tjänst och därunder minst  $4\frac{3}{4}$  år verkligen tjänstgjort, må, om han eljes däraf gjort sig förtjänt, kunna befordras till ordinarie tjänsteman. Visserligen kan det tyckas, att åldern vid tillträde af ordinarie tjänst i riksbanken sålunda skulle blifva väl låg, 23 å 28 år, men dels är en för lång extraordinarietid ej nyttig, dels bör den första aflöning, som tillkommer tjänsteman vid befordran till lägsta ordinarie tjänst, afpassas efter detta förhållande och således sättas lägre i riksbanken än vid de centrala ämbetsverk, där för anställ-

ning som extra ordinarie tjänsteman fordras universitetsexamen och i följd häraf sådan anställning kan erhållas först efter uppnående af en högre lefnadsålder.

Samma skäl, som tala för den här föreslagna ordningen vid extra ordinarie tjänstemäns befordran till ordinarie, hafva äfven sin giltighet beträffande anordningen af förhållandet mellan nuvarande 1:a och 2:a tjänstegraderna. Befordran jämväl mellan dessa grader sker för nuvarande så godt som utan undantag efter anciennitet, och detta med rätta, då någon väsentlig åtskillnad med afseende på tjänstgöringens art inom båda graderna icke förefinnes. Äfven om det utbildat sig en viss praxis, att mera ansvarsfulla poster anförtros åt andra gradens tjänstemän hållre än åt första gradens, så synes en sådan anordning icke alltid kunna hafva sin grund i bankarbetets kraf, enär, såsom nyss nämndes, befordran till andra graden sker efter anciennitet och det ju kan hända, liksom det också ofta har händt, att en tjänsteman i 1:a graden är bättre skickad att bekläda en ansvarsfull post, än en andra gradens tjänsteman. Å andra sidan kan det då ej anses vara med billighet öfverensstämmande, att en tjänsteman på grund af tillfälliga förhållanden skall få vänta längre på befordran än en annan, som har bättre »tur», änskönt han fullgör i det hela samma slags arbete och gör det lika väl. Det synes mig därför vara riktigt, att den högre aflöning, som nu vinnes genom befordran till andra graden, får komma tjänstemannen till godo genom ålderstillägg, hvarvid nuvarande 1:a och 2:a graderna skulle sammanslås till en grad. Jag förbiser icke ett skäl, som kan anföras till försvar för den nuvarande anordningen, det nämligen, att om äfven befordran till 2:a graden nästan undantagslöst sker efter anciennitet, dock blotta tillvaron af denna bom på tjänstemannens väg verkar sporrande på hans nit i tjänsten, enär det dock *kan* hända att densamma ej för honom öppnas eller ej öppnas i rätt tid. Men häremot vill jag säga, att ett rätt handhafvande af befälet öfver tjänstemannapersonalen kan bereda många andra utvägar att hålla densammas nit och intresse vid lif, såsom erfarenheten från andra tjänstemannabänor visar, äfvensom att, om än tjänstemannen har rätt till ålderstillägg, däraf ej följer, att han skall komma i åtnjutande af dem oberoende af det sätt, hvarpå han sköter sig i sin tjänst.

Ålderstilläggen i den genom sammanslagningen uppkomna nya 1:a graden böra naturligtvis blifva flera än de nu äro i 1:a och 2:a graderna tillsammans, då genom dem skall utjämnas det hopp i fråga om aflöningen, som nu göres vid öfvergången från nuvarande 1:a till nuvarande 2:a graden. Med anledning häraf och med hänsyn till de

för sistnämnda grader af fullmäktige föreslagna lönesatserna, skulle ålderstilläggen i den nya sammanslagna graden kunna sättas till *sex*, inträdande hvart tredje år, hvart och ett å 450 å 500 kronor. Då ålderstilläggen skola blifva så många som *sex*, är det ock klart, att de måste fördelas, så att de komma så väl lönen som tjänstgöringspenningarna till godo. Aflöningarna i den nya graden skulle då kunna bestämmas sålunda:

	Lön	Tjänstgörings-	Summa
	Kronor	penningar.	Kronor
		Kronor	
begynnelseaflöning .....	1,800	1,000	2,800
efter 3 år .....	2,150	1,100	3,250
” 6 ” .....	2,500	1,200	3,700
” 9 ” .....	2,850	1,350	4,200
” 12 ” .....	3,200	1,500	4,700
” 15 ” .....	3,600	1,600	5,200
” 18 ” .....	4,000	1,700	5,700

Härvid är till begynnelseaflöning vald den af fullmäktige föreslagna begynnelseaflöningen för nuvarande 1:a graden och till slutaflöning den af fullmäktige föreslagna slutaflöningen för nuvarande 2:a graden. Naturligtvis kunna äfven andra begynnelse- och slutaflöningar fastslås och aflöningssystemet afpassas därefter.

Med afseende på tillämpningen af en sådan lönestat borde särskilda villkor och bestämmelser antagas, hvarvid bl. a. följande kunde tjäna till ledning:

a) Efter 5 års väl vitsordad tjänstgöring såsom extra ordinarie må tjänsteman, som gjort sig däraf förtjänt, kunna af fullmäktige befordras till ordinarie tjänsteman i 1:a graden. Under minst  $4\frac{3}{4}$  år bör verklig tjänstgöring hafva ägt rum.

b) Om tjänsteman i 1:a graden afgår på grund af befordran eller eljes, må det ankomma på fullmäktiges pröfning i hvarje särskildt fall, huruvida tjänsten skall förklaras ledig till ansökan. Om så sker, kan till tjänsten antagas sökande, som minst 5 år varit anställd i riksbankens tjänst eller eljes visar sig äga för arbetet inom riksbanken nödig erfarenhet och duglighet, kunnande fullmäktige tillika, när så pröfvas erforderligt, uppställa särskilda kompetensvillkor för den ledigförklarade tjänsten.

c) Blifver tjänst ledig i nya 2:a eller nya 3:e graden, skall den, för så vidt fullmäktige icke anse, att den kan indragas, anslås ledig till

ansökan, och skall vid platsens tillsättande hänsyn i främsta rummet tagas till de sökandes skicklighet och duglighet.

d) Tjänsteår för ålderstillägg få inom hvarje grad beräknas från dagen för befordran till ordinarie tjänst inom graden. För att tjänsteman skall kunna få ålderstillägg sig tillerkänt, skall han hafva goda vitsord om nit och skicklighet i tjänsten samt hafva tjänstgjort minst  $\frac{4}{5}$  af den för ålderstillägget erforderliga mellantiden, hvarvid dock afdrag ej må ske för åtnjuten semesterledighet.

Dessutom borde i ett *öfvergångsstadgande* föreskrifvas:

*att* tjänsteman, som nu innehafver ordinarie tjänst i 1:a eller 2:a graden, skulle, om han öfverginge till nya första graden, för ålderstillägg få räkna tjänsteår från den tidpunkt, från hvilken han, enligt nu gällande bestämmelser, fått räkna tjänsteår i 1:a graden, samt dessutom någon del, som vore att närmare bestämma, af tjänstgöring före nämnda tidpunkt;

*att* tjänsteman, som nu innehar ordinarie tjänst i 3:e eller 4:e graden, finge, om han ginge in på den nya staten, räkna tjänsteår liksom nu i nämnda grader för ålderstillägg i respektive nya 2:a och nya 3:e graden;

*att* redan anställd ordinarie tjänsteman, som ginge in på den nya staten, måtte, därest han icke intjänat så många ålderstillägg, att hans aflöning enligt den nya staten uppginge till samma belopp, som han enligt hittills gällande stat ägt att uppbära, erhålla tillfällig löneförbättring för skillnadens utjämnande.

Slutligen borde bestämmas, huru tjänsteår för ålderstillägg skulle beräknas för tjänsteman, som från afdelningskontor erhåller befordran till ordinarie tjänst i 1:a graden, hvarvid lämpligt synes vara, att han får räkna sig till godo sina tjänsteår vid afdelningskontor med afdrag af 5.

Det nu i dess allmänna drag utvecklade förslaget är i främsta rummet afsedt att tillämpas på tjänster vid hufvudkontoret, men bör naturligtvis genast utsträckas att omfatta jämväl afdelningskontoren i Göteborg och Malmö, vid hvilka för närvarande enahanda lönestat gäller som vid hufvudkontoret. Kostnaderna för förslagets genomförande har jag icke varit i tillfälle att utreda, men det synes mig antagligt, att de någorlunda skulle motsvara kostnaderna, som genomförandet af fullmäktiges förslag skulle betinga, i någon mån beroende på huru stor del af den extra ordinarie tiden tjänstemännen skulle få räkna sig till godo för erhållande af ålderstillägg (jämför första punkten af öfvergångsstadgandet här ofvan). Däremot skulle den ökning af kostnaderna, som löneregleringen komme att medföra, på ett något olika sätt fördela sig

på de enskilda tjänstemännen enligt mitt förslag mot hvad vid genomförandet af fullmäktiges förslag skulle blifva fallet, ett förhållande, som är helt naturligt, då afsikten med mitt förslag är icke blott att för framtiden undanröja verkningarna af »tur» och »otur» på det ifrågavarande tjänstestadiet, utan äfven att i någon mån godtgöra nuvarande tjänstemän för den oförskylda »otur» vid befordran, för hvilken de möjligen varit utsatta.

På nu angifna grunder hade således enligt mitt förmenande förslaget till ny reglering af lönerna för tjänstemännen vid riksbankens hufvudkontor samt afdelningskontor i Göteborg och Malmö bort utarbetas. Samma skäl, som i fråga om hufvudkontoret blifvit anförda, föreligga icke inom de i grupper indelade afdelningskontoren; åtminstone synes det mig icke ännu kunna afgöras, om äfven vid dem ett lönesystem, öfverensstämmande med det här förordade, bör komma till användning. Till följd af den hastiga tillväxt i kontorens antal, som under de senare åren ägt rum, hafva förhållandena vid dem i förevarande hänseenden icke kunnat vinna sådan stadga, att man med säkerhet kan bedöma, hvilket lönesystem för dem kan blifva det lämpligaste. Härtill kommer, att det förefinnes en bestämd åtskillnad beträffande tjänstgöringens art mellan de två lägsta vid dem befintliga tjänstegraderna.

---

Äfven i andra delar har jag icke kunnat fullt biträda den uppfattning, som fått sitt uttryck i Fullmäktiges förslag, äfven om jag icke ansett mig böra reservera mig i dessa delar, liksom jag icke heller i alla delar kunnat ansluta mig till den af Fullmäktige anförda motiveringen.»

---

Därjämte hafva fullmäktige med skrifvelse af nedanstående lydelse afgifvit förslag till stat för Tumba bruks tjänstemän:

»Den vid 1860 års riksdag för tjänstemännen vid Tumba bruk fastställda lönestaten, enligt hvilken aflöningarna delvis skulle utgå i spannmål och andra naturaprestationer, reglerades vid 1892 års riksdag på det sätt, att aflöningarna, som bestämdes att nu utgå i penningar, med tillägg af naturaförmåner i bostad, vedbrand samt trädgårds- och åker-

jord, endast i obetydlig mån höjdes. Sedan dess har blott den ändringen vidtagits, att personliga tillägg tillerkänts förvaltaren med 1,000 kronor och verkmästaren med 400 kronor.

Då under de år, som förflutit efter den senaste löneregleringen, hvilken, såsom nämnt, innebar egentligen endast en jämkning och afrundning af 1860 års lönestat, aflöningskrafven blifvit i allmänhet bättre tillgodosedda, än i fråga om Tumba varit fallet, och då verksamheten vid bruket utvidgats högst betydligt, hafva fullmäktige, som förlidet år beviljat arbetarna vid bruket väsentligen förhöjda aflöningsvillkor, funnit talande skäl föreligga till framställande af förslag om löneförbättring för tjänstemännen vid bruket.

I likhet med hvad fullmäktige föreslogo vid 1892 års lönereglering, anse fullmäktige, att några ålderstillägg icke böra för de vid bruket anställde tjänstemännen bestämmas, hvilka icke heller i allmänhet nu åtnjuta eller framdeles enligt fullmäktiges förslag skulle tilldelas bestämd pensionsrätt.

Hvad nu först *förvaltaren* vidkommer, synes med hänsyn till hans ställning såsom ledare af en betydande industriell affär och chef för en stor arbetspersonal aflöningen böra bestämmas så pass hög, att utsikt kan vara äfven för framtiden att vinna och bibehålla en för den ansvarsfulla befattningen fullt dugande kraft. Också har Rikets Ständers bankoutskott år 1853 den 15 december funnit Rikets Ständers beslut af 1840 (enligt utskottets betänkande n:o 44) böra så förklaras, att förvaltarebefattningen vid Tumba pappersbruk skulle uppföras å brukets stat, med rätt för blifvande innehafvare att uppbära 1,200 rdr i lön eller lika med tjänstemännen i kamreraregraden i riksbanken, äfvensom meddelat den förklaring af Rikets Ständers beslut, att bruksförvaltaren må i afseende å rättighet till pensions erhållande för sig betraktas lika med bankens öfrige tjänstemän i kamreraregraden.

Vid sådant förhållande lärer aflöningen till förvaltaren, som nu, utom naturaförmåner, utgör i lön 3,000 kronor, tjänstgöringspenningar 1,000 kronor och personligt tillägg 1,000 kronor, böra föreslås till 5,000 kronor i lön och 1,500 kronor i tjänstgöringspenningar, hvartill skulle komma, såsom förut, de naturaförmåner, som betingas däraf, att förvaltaren skall vara vid bruket boende, nämligen fri bostad och 20 famnar ved samt trädgårdsland och viss åkerjord.

Beträffande nuvarande innehafvaren af förvaltaretjänsten synes det personliga lönetillägget, om han ingår på den nya staten, böra bortfalla.

I afseende å pensionen torde den nuvarande förvaltaren böra, i öfverensstämmelse med Rikets Ständers tidigare beslut likställas med



kamrerarne och högsta beloppet af hans pension bestämmas till 5,000 kronor, men han torde då äfven böra i likhet med kamrerarne hafva att till pensionskassan bidra på samma sätt som desse.

Fullmäktige anse, att efter den nuvarande innehafvarens afgang föreståndaren ej bör, lika litet som för närvarande annan vid bruket anställd tjänsteman äga stadgad rätt till pension, utan att i förekommande fall fullmäktige böra därom göra särskild framställning till riksdagen. Såsom skäl härför få fullmäktige åberopa sitt yttrande vid 1892 års löne-reglering, där fullmäktige framhöllo nödvändigheten af att tjänstemännen vid Tumba endast antagas på förordnande tillsvidare.

I fråga om *kontorsbiträdet* åt förvaltaren torde den nuvarande aflöningen 1,000 kronor böra höjas till 1,200 kronor i arfvode, naturligtvis att utgå direkt till den person, som af förvaltaren förordnas att bestrida befattningen.

*Verkmästaren* åtnjuter, utom naturaförmåner, i lön 2,000 kronor, tjänstgöringspenningar 800 kronor och personligt tillägg 400 kronor eller sammanlagdt 3,200 kronor. Hans aflöning torde skäligen böra höjas till 3,600 kronor, däraf 2,400 kronor i lön och 1,200 kronor i tjänstgöringspenningar, hvarförutom honom skulle tillkomma samma naturaförmåner som för närvarande, eller fri bostad, 16 famnar ved samt trädgårdsland och viss åkerjord. Det personliga tillägget för den nuvarande verkmästaren skulle själfallet upphöra, därest han inginge på den nya staten.

*Pappersmästarens* aflöning, nu utgående med 1,400 kronor i lön och 600 kronor i tjänstgöringspenningar, eller sammanlagdt 2,000 kronor, synes, med hänsyn jämväl till den högst ansenliga tillökningen i göromål i följd af den stegrade papperstillverkningen, böra bestämmas till 2,400 kronor, däraf 1,600 kronor i lön och 800 kronor i tjänstgöringspenningar förutom naturaförmåner af fri bostad, 12 famnar ved samt trädgårdsland och viss åkerjord.

*Bokhållarens* aflöningsförmåner utgöra nu något mer än de för pappersmästaren bestämda eller 1,500 kronor i lön och 700 kronor i tjänstgöringspenningar, tillsammans 2,200 kronor, utom naturaförmåner. De torde nu kunna sättas lika med pappersmästarens eller till resp. 1,600 och 800 kronor, med tillägg, såsom förut, af bostad, 12 famnar ved samt trädgårdsland och åkerjord.

*Läkaren* har nu i arfvode 900 kronor. Detta synes böra, med hänsyn till ökningen i hans göromål, höjas till 1,200 kronor.

I *skollärarens* aflöningsförmåner, lön 500 kronor, tjänstgöringspenningar 150 kronor, arfvode för söndagsskolan 150 kronor samt bostad

och 8 famnar ved, torde, med hänsyn därtill, att de äro kombinerade med dylika från kommunen, någon ändring icke vara behöflig. Det personliga arfvodet skall naturligtvis utgå till nuvarande innehafvaren, såsom förut, med 200 kronor, så länge han kvarstår i tjänsten.

I nuvarande stat upptagen vaktmästarebefattning vid brukets kontor i Stockholm har sedan flera år ej varit besatt och kan därför ur staten utgå.

Att bevilja brukets tjänstemän ordnad *semester* kan, med afseende på svårigheten att i sådant fall hålla bruksdriften i gång på det sätt, som arten af den industriella rörelsen fordrar, icke anses tillrådligt. Däremot torde åt fullmäktige böra medgifvas rätt att, då förhållandena det tillåta eller föranleda, under någon tid på året låta tjänsteinnehafvare åtnjuta ledighet med bibehållande af aflöningsförmånerna.

I sammanhang härmed synas fullmäktige böra äga att vid inträffande laga förfall för förvaltaren eller verkmästaren, liksom när en af de båda ifrågavarande tekniska befattningarna blifver ledig, anställa lämplig person att provisoriskt sköta den ena eller andra befattningen och eventuellt inöfva sig för dess stadigvarande förrättande, äfvensom att, om tillfälle därtill erbjudes, för någon tid vid bruket använda en tekniskt utbildad person, för att denne må kunna vid inträffande behof vid bruket tjänstgöra.

---

Fullmäktige hemställa således, att ny aflöningsstat för Tumba bruks tjänstemän fastställes i enlighet med här bifogadt förslag, att tillämpas från början af månaden näst efter den, hvarunder den nya staten blir antagen.»

---

## "FÖRSLAG TILL Stat för Tumba bruks tjänstemän.

Förvaltaren, lön.....	kronor 5,000: —	
tjänstgöringspenningar .....	,, 1,500: —	kronor 6,500: —
20 famnar ved samt trädgårdar, innehållande 49,37 ar, och åkerjord, innehållande 1,45 hektar.		
Nuvarande förvaltaren, J. Th. Fiebelkorn, är berättigad till pension i likhet med kamrerare vid hufvudkontoret och betalar pensionsbidrag såsom sådan.		
Bokhållaren, lön .....	kronor 1,600: —	
tjänstgöringspenningar .....	,, 800: —	kronor 2,400: —
12 famnar ved samt trädgård, innehållande 9,71 ar, och åkerjord, innehållande 7,09 ar.		
Kontorsbiträde åt förvaltaren, arfvode .....		kronor 1,200: —
Verkmästaren, lön .....	kronor 2,400: —	
tjänstgöringspenningar .....	,, 1,200: —	kronor 3,600: —
16 famnar ved samt trädgård, innehållande 23,14 ar och åkerjord, innehållande 13,88 ar.		
Pappersmästaren, lön.....	kronor 1,600: —	
tjänstgöringspenningar .....	,, 800: —	kronor 2,400: —
12 famnar ved samt trädgård, innehållande 11,187 ar, och åkerjord, innehållande 16,97 ar.		

Skolläraren, lön .....	kronor	500: —	
tjänstgöringspenningar .....	”	150: —	
arfvode för söndagsskolan .....	”	150: —	
personligt arfvode (för P. Lagerblad) .....	”	200: —	kronor 1,000: —
jämte 8 famnar ved.			
Läkaren, arfvode .....			kronor 1,200: —

Anmärkning: Veden skall bestå af blandad tall och gran.»

*Utskottets  
yttrande.*

Ehuru lönestaten för riksbanken tjänstemän och betjante blifvit omreglerad så sent som under år 1902, hafva fullmäktige å nyo framlagt förslag till reglering af aflöningsförmånerna för bankens personal. Såsom skäl härför har anförts den fortgående stegringen af bostadshyror och andra lefnadsomkostnader såväl i hufvudstaden som å öfriga orter, där riksbanken har kontor, hvarjämte framhållits den särdeles stora utveckling, riksbankens rörelse vunnit efter sedelutgifningsrättens monopoliserande hos riksbanken, samt de ökade kraf i afseende på duglighet och arbetsintensitet, som med anledning häraf måste ställas på bankens personal.

I hvilken omfattning lefnadskostnaderna i synnerhet i städerna, under senare åren stegrats, är allmänt känt, och torde häraf vara uppenbart, att de aflöningar, som tillmättes efter förhållandena 1902, numera ej kunna vara tillräckliga för att lämna vederbörande befattningshafvare en efter hvar och ens ställning lämpad bärgning. Med afseende härpå och då af fullmäktige angifna siffror beträffande riksbankens sedelutgifning, växeldiskontering och kassaomsättning utvisa, huru bankens rörelse i hög grad tillväxer, finner utskottet tillräckliga skäl föreligga för att bereda riksbankens personal förbättrade aflöningsförmåner.

Fullmäktiges härför framlagda förslag är i hufvudsak byggdt på gällande stat med tillägg af erforderliga nya tjänster samt med något höjda lönebelopp för hvarje tjänst i förhållande till dess beskaffenhet och omfattning. En af fullmäktige har emellertid vid förslaget afgifvande varit af skiljaktig mening och därvid i reservation föreslagit en ganska genomgripande förändring i lönesystemet, hufvudsakligen af-

seende att bereda de extra ordinarie och yngre tjänstemännen en säkrare och förbättrad ställning. Då utskottet funnit det i reservationen framställda förslaget, för hvars innehåll närmare redogöres uti ofvan intagna protokollsutdrag, kunna innehålla vissa beaktansvärda synpunkter och vara förtjänt af en närmare granskning, har utskottet hos fullmäktige anhållit om utredning angående verkningarna af de angifna nya principerna för löneregleringen. Med anledning häraf hafva fullmäktige låtit upprätta en jämförande tablå öfver de föreslagna nya aflöningarna för riksbankens tjänstemän i första och andra graden vid hufvudkontoret och kontoren i Göteborg och Malmö. Efter sammanställning af däri upptagna siffror erhållas följande resultat:

1:o) För de nuvarande ordinarie tjänstemännen i första och andra graderna samt vissa extra ordinarie tjänstemän vid hufvudkontoret samt afdelningskontoren i Göteborg och Malmö skulle den af fullmäktige föreslagna aflöningen komma att uppgå till kronor 403,472;

2:o) Med tillämpning för de ordinarie tjänstemännen af nu gällande grunder för bestämmande af den tidpunkt, hvarifrån ålderstillägg må beräknas och under antagande att alla de extra ordinarie tjänstemän, som varit fem år i riksbankens tjänst, omedelbart befordras till ordinarie, skulle för nu ifrågakvarande tjänstemän aflöningen uppgå enligt reservantens förslag, och med tillägg af de personliga ersättningsarfvodena, till kronor 399,830;

3:o) Enligt samma grunder i öfrigt som i mom. 2, men med tillgodoräknande för de ordinarie tjänstemännen af *ett* år af deras extra ordinarie tjänstetid, till kronor 406,710;

4:o) Enligt samma grunder i öfrigt som i mom. 2, men med tillgodoräknande för de ordinarie tjänstemännen af *två* år af den extra ordinarie tjänstetiden, till kronor 410,500;

5:o) Under antagande att alla nuvarande ordinarie och extra ordinarie tjänstemän efter 5 års tjänstetid blifvit eller blifva ordinarie, för så vidt de icke faktiskt vunnit befordran på kortare tid, samt med tillämpning i öfrigt af reservantens förslag, skulle samme tjänstemäns aflöning med tillägg af de personliga tilläggsarfvodena uppgå till kronor 422,840;

6:o) Under antagande att alla nuvarande ordinarie tjänstemän befordrats till ordinarie tjänst efter högst 6 års tjänstetid i banken, men att nuvarande extra ordinarie med 5 års tjänstetid blifva ordinarie, till kronor 413,450;

7:o) Under samma antagande som i mom. 6, endast att ordinarie tjänstemännen befordrats till ordinarie tjänst efter högst 7 års tjänste-

tid, det vill säga att de för ålderstillägg få tillgodoräkna sig alla sina tjänsteår såsom extra ordinarie i banken utöfver 7 år till kronor 411,000.»

I afseende härå hafva fullmäktige anfört att det under mom. 5 upptagna beloppet torde komma närmast den sannolika kostnaden för *framtiden* enligt reservantens förslag, naturligtvis endast beträffande det antal tjänster, som för närvarande finnes i de nu ifrågavarande tjänstegraderna vid hufvudkontoret samt kontoren i Göteborg och Malmö.

Vid behandlingen inom fullmäktige af ärendet angående omnämnda utredning anförde, enligt utdrag af då förda protokoll, föredraganden bland fullmäktige följande:

»Då fullmäktige den 6 april till slutligt afgörande företogo förslaget om en löneroglering för riksbankens tjänstemän och betjante, tillät jag mig i korthet anförä, hvarför jag icke kunde förena mig om de principer, herr von Friesen i sin reservation förordat. Sedan löneförslaget nu i vissa afseenden till fullmäktige återremitterats och sålunda på nytt är föremål för en åtminstone partiell handläggning af fullmäktige, torde det tillåtas mig att något närmare ingå uti en granskning af reservantens förslag.

Herr von Friesen börjar sin reservation sålunda: »Då en fullständig omreglering af lönerna för tjänstemännen vid riksbankens hufvudkontor nu är ifrågasatt, synes tillfället böra begagnas att taga i öfvervägande, huruvida icke någon modifikation af det för närvarande tillämpade lönesystemet bör åvägbringas». Uttrycket modifikation torde egentligen icke vara det, som här är tillämpligt, ty reservantens förslag innebär i själfva verket en mycket genomgripande förändring af bankens inre organisation, en förändring, som icke inskränker sig endast till lönesystemet. I stället för att antalet ordinarie tjänster i alla grader för närvarande är bestämdt af Riksdagen och platserna besättas af fullmäktige efter ansökan och pröfning, skulle enligt reservationen framdeles i de båda lägsta lönegraderna vid hufvudkontoret samt kontoren i Göteborg och Malmö, med det öfvervägande största antalet tjänster vid dessa kontor, någon liknande begränsning till antalet eller pröfning vid tillsättandet i allmänhet icke ifrågakomma, utan de en gång antagna extra ordinarie tjänstemännen i hufvudsak automatiskt befordras såväl till ordinarie tjänst som till högre aflöning. För den extra ordinarie tjänsteman, som bestått den första profunden, skulle sålunda befordran och lönevillkor vara så godt som fastslagna för 23 år framåt.

Afsikten med förslaget uppgifver reservanten därpå vara icke blott att för framtiden undanröja verkningarna af tur och otur på det

tjänstestadium, hvarmed reservationen särskildt sysselsätter sig, »utan äfven att i någon mån godtgöra nuvarande tjänstemän för den oförskyllda otur vid befordran, för hvilken de möjligen varit utsatta». Reservantens afsikt att undvika inflytande af tur och otur är naturligtvis mycket beaktansvärd; då det emellertid i förevarande fall gäller en ingripande förändring af tjänsteförhållandena i riksbanken, synes förändringen böra i väsentlig mån motiveras från synpunkten, om den är för arbetet i riksbanken erforderlig eller icke, men någon sådan utredning lämnar icke reservationen; och för min del är jag öfvertygad om att förändringen icke vore fördelaktig för riksbanken.

Den utredning angående de ekonomiska verkningarna af reservantens förslag, som uppgjorts inom banken, visar, huru aflöningen enligt reservationen skulle för de nuvarande tjänstemännen ställa sig i förhållande till motsvarande aflöning enligt Fullmäktiges förslag, allt per den 1 juni 1907. Jag har dessutom sökt beräkna, huru aflöningen enligt de båda förslagen sannolikt skulle för framtiden blifva för en tjänsteman under hans 23 första år i banken, och jag har därvid kommit till det resultat, att han enligt herr von Friesens reservation skulle under nämnda år sammanlagdt uppbära omkring 4,000 kronor mer än enligt Fullmäktiges förslag, hvilket torde kunna anses motsvarande en ökad utgift för riksbanken af 20 à 25 tusen kronor om året. Om den föreslagna förändringen i öfrigt fordrades för arbetet i banken eller annars kunde anses medföra för banken en fördel, synes den beräknade ökningen i utgifterna icke böra tillmätas någon betydelse. Men såsom jag förut tillåtit mig framhålla, torde förändringen icke vara för banken eftersträfvansvärd.

Det kan nämligen icke vara för tjänsten i banken förmånligt, att en ung man, som, efter en kort tids profjtjänstgöring, antagits till extra ordinarie tjänsteman, sedan skall hafva sin framtid utstakad för 23 år, med vetskap om att, därest han icke låtit något fel komma sig till last, hans avancement är betryggadt, men med kannedom tillika, att särskildt intresse och nit i arbetet med all sannolikhet icke kommer att för honom medföra någon fördel eller snabbare befordran under samma långa tid. En dylik anordning måste verka slappande på mannens energi och förty vara honom till skada både för honom själf och för banken. Och särskildt för riksbanken, som i alla fall i främsta rummet är ett finansiellt företag och icke ett vanligt ämbetsverk, måste det vara af betydelse, att tjänstemännens energi och intresse så vidt möjligt sporras, på det banken må kunna i sin verksamhet följa med den ekonomiska utvecklingen och försvara sin plats bland landets öfriga banker.

Reservanten förbiser icke de synpunkter, jag nyss tillåtit mig anföra, men han anmärker därvid, att »ett rätt handhafvande af befälet öfver tjänstemannapersonalen kan bereda många andra utvägar att hålla densamma nit och intresse vid lif». I reservationen antydes dock icke, hvilka dessa utvägar vore och huru befälet skulle anordnas för ifrågasvarande ändamål; det är därför svårt att bedöma, huruvida det afsedda målet skulle kunna vinnas på det sätt reservanten förordar.

Herr von Friesen föreslår, att de nya principerna skola tillämpas vid hufvudkontoret samt kontoren i Göteborg och Malmö men icke vid de öfriga afdelningskontoren, och anför såsom motiv härför, att »samma skäl, som i fråga om hufvudkontoret blifvit anförda, föreligga icke inom de i grupper indelade afdelningskontoren»; det syntes åtminstone icke ännu kunna afgöras, om äfven vid dem ett liknande lönesystem borde komma till användning. Reservanten anför därefter några mer detaljerade skäl för denna sin åsikt. För min del tror jag de föreslagna principerna ännu mindre lämpa sig för de i grupper indelade afdelningskontoren än för hufvudkontoret. Men om vid de tre större kontoren olika principer skulle tillämpas mot vid de mindre afdelningskontoren, kunde med full visshet förutses, att ett frö till oro och missbelåtenhet hade utsåtts, och det komme icke att dröja länge, innan frågan om en ny och omfattande lönereglering skulle uppstå, ty det blefve svårt att förklara för en tjänsteman vid ett af de mindre kontoren, hvarför hans möjliga otur icke förtjänade beaktande, eller öfvertyga en extra ordinarie tjänsteman vid ett sådant kontor om det rättvisa däri, att han finge vänta 6 à 7 år på ordinarie tjänst, medan en extra ordinarie vid hufvudkontoret eller kontoret i Göteborg eller Malmö automatiskt upphöjdes till ordinarie tjänsteman efter fem år.»

Ehuru utskottet, såsom ofvan omnämnts, funnit det af reservanten bland fullmäktige framställda förslaget i flera afseenden vara värdt beaktande och däri särskildt fäst sig vid syftet att inskränka användningen af extra ordinarie tjänstemän, hvilkas antal i riksbanken synes vara väl stort i förhållande till antalet ordinarie tjänstemän, anser utskottet dock, att till stöd för det af fullmäktiges flertal omfattade förslaget anförts så vägande skäl, att utskottet bör ansluta sig till det sistnämnda, dock under uttalande af önskvärdheten däraf, att antalet extra tjänstemän såväl vid hufvudkontoret som vid afdelningskontoren så vidt möjligt inskränkes.

I fråga om bestämmande af de olika afföningsbeloppen tillåter sig utskottet erinra om hvad som i afseende härå anfördes vid framläggande



af lönestaten för riksbanken för 1902 års Riksdag. Af dåvarande bankoutskott framhölls, att vid aflöningsförmånernas bestämmande hänsyn tagits ej mindre till riksbankens intresse att för arbetets utförande inom bankens olika verksamhetsområden erhålla fullt dugliga och lämpliga personer än till löntagarnes anspråk att få sig tillförsäkrad en sådan inkomst, att den kunde bereda en efter hvars och ens ställning lämplig bergning. Väl torde inom några af statens verk kunna anföras exempel på tjänster, som syntes vara jämnställda med tjänster inom riksbanken, ehuru lägre aflönade än de senare, men vid en dylik jämförelse finge man icke underlåta att taga hänsyn till den särskilda ställning, tjänsterna inom riksbanken otvifvelaktigt intoge. Tjänstgöringen därstädes måste nämligen anses i allmänhet vara särskildt trägen och ansvarsfull samt fordra i förening med raskhet synnerlig punktlighet och ordning, hvarförutan banken lätt kunde tillfogas afsevärda förluster, och naturligt vore, att den ständiga spänning och aldrig hvilande uppmärksamhet, som ansvaret för stora penningssummor medförde, måste hårdt anlita vederbörande tjänstemans krafter. Ej heller kunde man frånse, att utsikterna till befordran vore mindre i riksbanken än i flera andra verk, då antalet tjänster i de lägre graderna vore så mycket större än i de två högre, att åtskilliga tjänstemän måste beräkna att ej få befordran öfver andra graden, hvilket ju borde innebära en maning att ej för snåft tilltaga denna grads löneförmåner.

Hvad som sålunda legat till grund vid fastställande af senaste lönestat, anser utskottet böra fortfarande tillämpas, och har utskottet med iakttagande häraf vid granskning af de olika lönebeloppen i nu föreliggande förslag funnit dessa ej gifva skäl till några anmärkningar. Visserligen har erinrats, att genom den nya staten vissa tjänstemän i riksbanken skulle erhålla något högre aflöning än som upptagits för ungefär motsvarande tjänstemän i statskontoret, för hvilket ämbetsverk ny stat jämväl underställts Riksdagens pröfning, men med afseende härå vill utskottet, som tagit del af hvad statsutskottet om sistnämnda löneförslag yttrat, ansluta sig till däri uttalade uppfattning, att tjänstgöringsförhållandena i riksbanken äro i åtskilliga afseenden så väsentligt olika dem i statens ämbetsverk, att en jämförelse i aflöningshänseende mellan en viss tjänstemannagrad eller betjäntgrad i det ena verket med motsvarande grad i det andra icke lämpligen låter sig göra.

Endast i nedannämnda punkter anser sig utskottet ej kunna biträda fullmäktiges förslag.

Enligt 1902 års lönestat uppbar bankosekreteraren såsom tillhörande 4:e tjänstegraden samma lön som kommissarie — 4,000 kronor

med ett ålderstillägg å 500 kronor – men i tjänstgöringspenningar endast 1,500 kronor i stället för 2,000 kronor, som tillkommo kommissarier. När därefter vid 1904 års riksdag sådan ändring beslöts i bankoreglementet och aflöningsstaten, att ombudsmannens och bankosekreterarens tjänster skulle kunna förenas hos en person, bankosekreteraren, hvilken skulle vara chef för fullmäktiges expedition och ombudsmanskontoret, ansågs skäligt att med hänsyn till omfattningen och beskaffenheten af denne tjänsteman i sådan egenskap åliggande göromål höja tjänstgöringspenningarne för honom till 3,000 kronor. Sedan nämnda förändring blifvit vidtagen och ansetts böra för framtiden bibehållas, föreslå fullmäktige nu, att bankosekreterarens tjänstgöringspenningar fortfarande skola utgå med högre belopp än för öfriga tjänstemän i fjärde graden, eller med 3,500 kronor i stället för 2,800 kronor. Utan att inlåta sig på frågan om den ställning framför bankens öfriga tjänstemän, som till följd af omförmälda beslut vid 1904 års riksdag tillkommer bankosekreteraren, anser utskottet emellertid omfattningen af honom åliggande göromål ej hafva blifvit så stor, att ifrågavarande befattning bör aflönas med så högt belopp, som fullmäktige föreslagit, och finner därför skäligt, att bankosekreteraren beträffande aflöningsförmåner likställas med öfriga tjänstemän i fjärde graden.

För vaktbetjäningen vid afdelningskontoren med undantag af kontoren i Göteborg och Malmö hafva fullmäktige föreslagit aflöning med 700 kronor lön, som kan höjas med två ålderstillägg å hvardera 100 kronor, samt tjänstgöringspenningar 200 kronor jämte fri bostad och vedbrand. Äfven om sistnämnda förmån tages i beräkning, synes denna aflöning vara väl knappt tillmätt i jämförelse med hvad som tillkommer vaktmästarne vid hufvudkontoret och kontoren i Göteborg och Malmö, i synnerhet som härvid bör tagas i betraktande, att vaktmästarne i de mindre städerna i allmänhet sakna de tillfällen till inkomster utom tjänsten, som vaktmästare i de större städerna bruka bereda sig. Utskottet föreslår därför, att tjänstgöringspenningarne till vaktbetjänt vid ifrågavarande afdelningskontor må utgå med 300 kronor årligen.

I öfrigt har utskottet ej funnit något att erinra mot hvad fullmäktige med afseende å lönestaten för riksbanken och staten för Tumba bruk anfört och biträder därför af fullmäktige i samband därmed föreslagna ändringar i bankoreglementet.

Med afseende på tiden för tillämpningen af de nya lönestaterna hafva fullmäktige föreslagit, att de skulle gälla från och med månaden näst efter den, då staterna blifvit af Riksdagen fastställda, men finner utskottet lämpligare, att, då, såsom här ofvan berörts, ny lönestat för

statskontoret jämväl underställts Riksdagens pröfning och däri föreslagits, att nämnda stat skulle tillämpas från den 1 januari 1908, äfven ifrågasvarande lönestater tillämpas från samma tidpunkt.

Däremot har utskottet ej något att erinra mot att de i denna stat föreslagna bestämmelserna angående ålderstillägg tillämpas på nuvarande tjänstinnehafvare med afseende på deras tid i tjänsten.

Vid behandlingen af frågor om förbättrade aflöningsförmåner för åtskilliga statstjänare har både inom och utom Riksdagen framhållits, att såsom villkor för åtnjutande af förhöjda löneförmåner borde föreskrivas viss tid för tjänstgöring å tjänsterummet. Äfven inom utskottet har denna fråga vid behandling af nu föreliggande förslag blifvit berörd. Men tjänstgöringsförhållandena inom riksbanken kunna, såsom redan omnämnts, svårigen jämföras med förhållandena inom statens ämbetsverk, och inom riksbanken är tjänstgöringens art sådan, att tjänstemännen oberoende af den tid, bankens kontor hållas tillgängliga för allmänheten, och viss annan tid, som för tjänstgöringen kunde ifrågasättas, måste utföra det arbete, som för dagens löpande göromål kräfvos, och erfarenheten har i de flesta fall visat, att tjänstgöringstiden för riksbankens tjänstemän snarare öfverstiger än understiger den normaltids af sex timmar, som för statens ämbetsverk föreslagits. Utskottet finner därför, att viss tjänstgöringstid å tjänsterummet för riksbankens tjänstemän ej bör föreskrivas.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt får utskottet hemställa,

att Riksdagen må

a) besluta, att nedannämnda paragrafer i bankoreglementet skola erhålla följande ändrade lydelse:

(Nuvarande lydelse:)

§ 52.

Mom. 4. Å den tid, som fullmäktige på därom gjord framställning bestämma, och sedan de förordnat om göromålens skötande, äger verkställande styrelseledamoten vid riksbankens afdelningskontor i Göteborg eller Malmö åtnjuta

(Föreslagen lydelse:)

§ 52.

»Mom. 4. Å den tid, som fullmäktige på därom gjord framställning bestämma, och sedan de förordnat om göromålens skötande, äger verkställande styrelsedamot årligen åtnjuta ledighet vid riksbankens afdelnings-

(Nuvarande lydelse:)

en och en half samt sådan ledamot vid hvarje af de öfriga afdelningskontoren en månadsledighet årligen.

Öfriga ordinarie styrelseledamöter vid samtliga afdelningskontoren, med undantag af dem i Göteborg och Malmö, äga jämväl att efter anmälan hos vederbörande styrelse och, för så vidt ej särskildt hinder därför skulle möta, på riksbankens bekostnad begagna ledighet, hvar och en under en tid af sammanlagdt högst en månad årligen.

## § 59.

Mom. 2. Antalet tjänster i hvarje grad vid hvarje kontor fastställles i särskild aflöningsstat, men äga fullmäktige närmare bestämma, hvilka tjänstebefattningar skola till hvarje grad hänföras, dock att bankosekreteraren skall vara tjänsteman i fjärde graden, ombudsmannen vid hufvudkontoret, därest icke bankosekreteraren tillika är ombudsman, tjänsteman i tredje graden, och ombudsmannen vid afdelningskontoret i Göteborg tjänsteman i andra graden.

(Föreslagen lydelse:)

kontor i Göteborg eller Malmö en och en half månad

samt vid annat afdelningskontor en månad, men från och med sjette året efter det, hvarunder han förordnats till verkställande styrelseledamot, en och en half månad.

Öfriga ordinarie styrelseledamöter vid samtliga afdelningskontoren, med undantag af dem i Göteborg och Malmö, äga jämväl att efter anmälan hos vederbörande styrelse och, för så vidt ej särskildt hinder därför skulle möta, på riksbankens bekostnad begagna ledighet, hvar och en under en tid af sammanlagdt högst en månad årligen.

## § 59.

Mom. 2. Antalet tjänster i hvarje grad vid hvarje kontor fastställles i särskild aflöningsstat, men äga fullmäktige närmare bestämma, hvilka tjänstebefattningar skola till hvarje grad hänföras, dock att bankosekreteraren, hvilken tillika är ombudsman, skall vara tjänsteman i fjärde graden och ombudsmannen vid afdelningskontoret i Göteborg tjänsteman i andra graden.

*(Nuvarande lydelse:)**(Föreslagen lydelse:)*

## § 60.

Mom. 3. Vaktbetjäning anställs vid hufvudkontoret till erforderligt antal af fullmäktige och vid afdelningskontor af vederbörande styrelse till det antal aflöningsstaten angifver.

Vid hufvudkontoret äga deputerade antaga och entlediga extra vaktmästare. Med fullmäktiges medgifvande må extra vaktmästare vid afdelningskontor anställas; sådan vaktmästare antages och entledigas af kontorets styrelse.

## § 60.

Mom. 3. Vaktbetjäning anställs vid hufvudkontoret till erforderligt antal af fullmäktige och vid afdelningskontor af vederbörande styrelse till det antal, aflöningsstaten angifver.

Vid hufvudkontoret äga deputerade antaga och entlediga extra vaktmästare äfvensom extra biträden för värmeledningens skötande. Med fullmäktiges medgifvande må extra vaktmästare vid afdelningskontor anställas; sådan vaktmästare antages och entledigas af kontorets styrelse.

Extra polisbevakning vid hufvud- eller afdelningskontor må anordnas enligt bestämmande af fullmäktige.

## § 61.

Mom. 2. Tjänstinnehafvare skall såsom bidrag till kostnaden för beredande af pension erlägga pensionsafgift till årligt belopp af nedan angifna procent å högsta lön inom den tjänstegrad, han hos banken innehar. Afgiftsprocenten utgör en tiondedels procent för hvarje helt hundratal kronor i nämnda lön, dock i intet fall mindre än tre procent å lönen. Afgiften erlägges för hvarje månad, för hvilken lön åtnjutes, äfvensom för månad, under hvilken, på grund af tjänstledighet eller i

(Nuvarande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

följd af ådömd mistning af tjänsten för viss tid, lön ej uppbäres.

Pensionsafgifterna ingå till en särskild fond.

Rätt att från pensionsfonden återbekomma erlagda pensionsafgifter medgifves allenast vid öfvergång till annan statstjänst, därest med inträdet i denna tjänst är för-enad skyldighet att för beredande af pension erlagga retroaktiv afgift, dock ej till högre belopp än det, hvartill retroaktivafgiften uppgår.

## § 81.

Pensionstagare, som af domstol genom laga kraft ägande utslag förklarats förlustig medborgerligt förtroende för alltid eller för viss tid, hafve förlorat rättigheten att pension vidare uppbära.

## § 81.

Har pensionstagare blifvit dömd till förlust af medborgerligt förtroende eller till, i stället för af-sättning, straff enligt 2 kapitlet 17 § strafflagen, skola, efter det sådant beslut vunnit laga kraft, två tredjedelar af pensionen anses förverkade, och pensionen alltså utgå med allenast en tredjedel af det ursprungliga beloppet.

b) godkänna följande aflöningsstat för Sveriges Riksbank:

## Aflöningsstat för Sveriges Riksbank.

### Fullmäktige i riksbanken:

#### Hufvudkontoret i Stockholm.

##### Tjänstemännen:

##### å lönestat:

fyrtio i första tjänstegraden, hvarje .....	kronor 1,800: —
hvilket belopp kan förhöjas efter tre års ordinarie tjänst i graden till .....	” 2,300: —
efter sex års tjänst i graden till .....	” 2,800: —
trettio i andra tjänstegraden, hvarje .....	” 3,000: —
hvilket belopp kan förhöjas efter fem års ordinarie tjänst i graden till .....	” 3,500: —
efter tio års tjänst i graden till .....	” 4,000: —
tio i tredje tjänstegraden, hvarje .....	” 4,000: —
hvilket belopp kan förhöjas efter fem års ordinarie tjänst i graden till .....	” 4,500: —
efter tio års tjänst i graden till .....	” 5,000: —
åtta i fjärde tjänstegraden, hvarje .....	” 5,000: —
hvilket belopp efter fem års ordinarie tjänst i graden kan förhöjas till .....	” 5,500: —

##### Å anfvodesstat:

##### Tjänstgöringspenningar:

till tjänstemän i första tjänstegraden, hvarje .....	kronor 1,000: —
till tjänstemän i andra tjänstegraden, hvarje .....	” 1,700: —
till tjänstemän i tredje tjänstegraden, hvarje .....	” 2,000: —
till tjänstemän i fjärde tjänstegraden, hvarje .....	” 2,800: —

*Missräkningspenningar:*

till kassörerna, hvarje .....	kronor 1,000: —
till den första gradens tjänsteman, som förordnas att förestå bronsmyntkassan .....	„ 600: —

*Arfvoden:*

till extra ordinarie tjänstemän samt för extra arbeten och semestervikariat, förslagsanslag .....	„ 70,000: —
till brandchefen .....	„ 600: —
till vetenskapligt biträde för vården af riksbankens mynt- och medaljsamling .....	„ 500: —

**Vaktbetjäningen:**

öfvervaktmästaren, tillika brandmästare, lön .....	„ 1,200: —
hvilket belopp efter fem års ordinarie tjänst och därunder ådagalagdt välförhållande kan för- höjas till .....	„ 1,500: —
tjänstgöringspenningar .....	„ 1,000: —
jämte fria husrum och vedbrand	
vice brandmästaren, lön .....	„ 800: —
tjänstgöringspenningar .....	„ 700: —
jämte fria husrum och vedbrand	
efter fem års ordinarie tjänst och därunder ådaga- lagdt välförhållande kan lönen höjas till .....	„ 1,000: —
samt efter tio års ordinarie tjänst under fortsatt välförhållande till .....	„ 1,200: —
öfrige vaktmästare, hvarje, lön .....	„ 800: —
tjänstgöringspenningar .....	„ 600: —
efter fem års ordinarie tjänst och därunder ådaga- lagdt välförhållande kan lönen höjas till .....	„ 1,000: —
samt efter tio års ordinarie tjänst under fortsatt välförhållande till .....	„ 1,200: —
maskinisten, lön .....	„ 1,200: —
hvilket belopp efter fem års ordinarie tjänst hos banken och därunder ådagalagdt välförhållande kan förhöjas till .....	„ 1,500: —
tjänstgöringspenningar .....	„ 1,000: —



hvaraf kronor 400 utgöra arfvode för tillsyn af  
 körporten  
 jämte fria husrum och vedbrand<sup>\*)</sup>)  
 biträdande maskinisten, arfvode ..... kronor 1,300: —

### Afdelningskontoret i Göteborg.

#### Styrelsen:

verkställande styrelseledamoten, lön ..... kronor 5,000: —  
 hvilket belopp efter fem års tjänstgöring såsom  
 verkställande styrelseledamot vid kontoret i  
 Göteborg eller kontoret i Malmö kan höjas till ,, 5,500: —  
 tjänstgöringspenningar ..... ,, 4,000: —  
 i händelse verkställande styrelseledamot åtnjuter fri  
 bostad, afdrages härför 500 kronor å lönen;  
 tre andra styrelseledamöter, hvarje i arfvode ..... ,, 2,400: —

#### Tjänstemännen:

sju i första tjänstegraden  
 sju i andra tjänstegraden  
 och en i tredje tjänstegraden,  
 en hvar med aflöning enligt de i staten för hufvudkontoret för tjänste-  
 män i samma grad angifna grunder.

#### Arfvoden:

till extra ordinarie tjänstemän samt för extra arbeten  
 och semestervikariat, förslagsanslag ..... kronor 9,000: —

#### Vaktbetjäningen:

två vaktmästare, hvardera lön ..... kronor 800: —  
 hvilket belopp efter fem års ordinarie tjänst och  
 därunder ådagalagdt välförhållande kan höjas till ,, 900: —  
 efter tio års till ..... ,, 1,000: —  
 samt tjänstgöringspenningar<sup>\*\*)</sup>) ..... ,, 300: —

\*) Maskinisten K. F. Holm åtnjuter ett personligt lönetillägg af 45 kronor om året att utgå, intill dess han berättigas tillgodonjuta ålderstillägg.

\*\*\*) 1904 års Riksdag har medgifvit, att hvardera af vaktmästarne vid riksbankens afdelningskontor i Göteborg Lars Gustaf Olsson och Gustaf Alfred Hansson må erhålla en personlig tillökning af dem tillkommande tjänstgöringspenningar om 100 kronor om året att utgå från 1904 års början.

en husdräng, lön ..... kronor 900: —  
 hvarjemte såväl denne som vaktmästarne äga att åtnjuta fri bostad  
 och vedbrand eller såsom ersättning för nämnda förmån ett belopp  
 för hvarje af 300 kronor om året.

### Afdelningskontoret i Malmö.

#### Styrelsen:

verkställande styrelseledamoten, lön ..... kronor 5,000: —  
 hvilket belopp efter fem års tjänstgöring såsom  
 verkställande styrelseledamot vid kontoret i Göte-  
 borg eller kontoret i Malmö kan höjas till ..... ” 5,500: —  
 tjänstgöringspenningar ..... ” 4,000: —  
 i händelse verkställande styrelseledamot åtnjuter fri  
 bostad, afdrages härför 500 kronor å lönen;  
 tre andra styrelseledamöter, hvarje i arfvode ..... ” 2,400: —

#### Tjänstemännen:

##### Å lönestat:

fyra i första tjänstegraden  
 fyra i andra tjänstegraden  
 och en i tredje tjänstegraden,  
 en hvar med aflöning enligt de i staten för hufvudkontoret för tjänste-  
 man i samma grad angifna grunder.

##### Arfvoden:

till ombudsmannen ..... kronor 2,000: —  
 till extra ordinarie tjänstemän samt för extra arbeten  
 och semestervikariat, förslagsanslag ..... ” 9,000: —

#### Vaktbetjäningen:

två vaktmästare, hvardera lön ..... kronor 800: —  
 hvilket belopp efter fem års ordinarie tjänst och  
 därunder ådagalagdt förhållande kan höjas till ..... ” 900: —  
 efter tio års till ..... ” 1,000: —  
 samt tjänstgöringspenningar ..... ” 300: —  
 äfvensom för den ene vaktmästaren fri bostad och  
 till den andre såsom ersättning därför 300 kronor  
 om året. ....  
 en husdräng, lön ..... ” 900: —  
 jämte fri bostad och vedbrand.

**Öfriga afdelningskontor:***Styrelsen:*

verkställande styrelseledamöter, en vid hvarje kontor, lön	kronor	4,000: —
hvilket belopp efter fem års tjänstgöring såsom		
verkställande styrelseledamot vid något riks-		
bankens kontor kan höjas till .....	”	4,500: —
och efter tio års till .....	”	5,000: —
tjänstgöringspenningar .....	”	2,800: —
i händelse verkställande styrelseledamot åtnjuter fri		
bostad, afdrages härför 500 kronor å lönen;		
två andra styrelseledamöter vid ett hvar af kontoren		
i Kalmar, Nyköping, Visby, Vänersborg, Västerås		
och Växiö, hvarje, i arfvode .....	”	1,200: —
två styrelseledamöter vid ett hvar af öfriga afdelnings-		
kontor, hvarje, i arfvode .....	”	1,500: —

**Tjänstemännen:***Å lönestat:*

registrator och bokhållare .....	kronor	1,800: —
hvilket belopp kan förhöjas efter tre års ordinarie		
tjänst i graden till .....		2,200: —
efter sex års tjänst i graden till .....	”	2,600: —
kassör .....	”	2,200: —
hvilket belopp kan förhöjas efter fem års ordinarie		
tjänst i graden till .....	”	2,600: —
efter tio års tjänst i graden till .....	”	3,000: —
kamrerare .....	”	3,000: —
hvilket belopp kan förhöjas efter fem års ordinarie		
tjänst i graden till .....	”	3,500: —
efter tio års tjänst i graden till .....	”	4,000: —

**Å arfvodesstat:***Tjänstgöringspenningar:*

till tjänsteman i registrators- och bokhållaregraden ...	kronor	800: —
till kassör .....	”	1,000: —
till kamrerare .....	”	1,700: —

## Missräkningspenningar:

till kassör vid något af kontoren i Kalmar, Nyköping, Visby, Vänersborg, Västerås eller Växiö .....	kronor	600: —
till kassör vid annat kontor .....	„	800: —

## Arfvoden:

till ombudsman, vid hvarje kontor, .....	kronor	1,000: —
till extra ordinarie tjänstemän samt för extra arbeten och semestervikariat, förslagsanslag .....	„	100,000: —

## Antal tjänstemän å stat må utgöra:

- vid kontoret i Örebro 1 kamrer, 1 kassör samt 3 i registrators- och bokhållaregraden;
- vid ett hvart af kontoren i Gäfle, Härnösand, Jönköping, Karlstad, Kristianstad, Linköping, Luleå, Sundsvall och Östersund: 1 kamrer, 1 kassör samt 2 i registrators- och bokhållaregraden;
- vid ett hvart af kontoren i Falun, Halmstad, Karlskrona, Mariestad och Uppsala 1 kamrer, 1 kassör samt 1 i registrators- och bokhållaregraden.
- vid ett hvart af kontoren i Kalmar, Umeå och Visby 1 kamrer och 1 kassör.
- samt vid ett hvart af kontoren i Nyköping, Vänersborg, Västerås och Växiö 1 kassör och 1 i registrators- och bokhållaregraden.

## Vaktbetjäning.

Åt en vaktbetjänt vid hvarje kontor: lön .....	kronor	700: —
hvilket belopp efter fem års ordinarie tjänst och därunder ådagalagdt välförhållande kan höjas till .....	„	800: —
och efter tio års till .....	„	900: —
tjänstgöringspenningar .....	„	300: —
jämte fri bostad och vedbrand.		

c) besluta att för aflöningsstaten antagas följande tillämpningsstadgar:

Riksdagen har dessutom anvisat nedan upptagna belopp samt med afseende å tillämpningen af denna stat därjämte fastställt följande:

1:o) Därest annan än tjänsteman i banken förordnas till verkställande styrelseledamot vid afdelningskontor, äger denne att i arfvode tillgodonjuta ersättning med samma belopp, som i staten finnes anvisadt till aflöning åt verkställande styrelseledamoten vid kontoret utan ålderstillägg. Under semester samt vid tjänstledighet för sjukdom eller af annan orsak äger han att af arfvodet behålla hvad af aflöningen skulle tillkomma sådan innehafvare af befattningen, hvilken är tjänsteman i riksbanken, dock utan ålderstillägg.

2:o) För bestridande af ersättning vare sig för aflöningsbelopp, som utgått enligt stat, tillämpad under 1897, men som till följd af kontorens indelning i grupper förlorats, eller för mistad andel i arfvoden för kommissionsbestyr åt de tjänstemän, som pröfvats däraf böra komma i åtnjutande, äga fullmäktige disponera högst 1,600 kronor å öfvergångsstat.

3:o) Då enligt medgifvande i § 60 af reglementet tjänstemän öfver stat eller extra vaktmästare anställas, äga fullmäktige åt dem för tjänstgöringstiden anslå lämplig aflöning.

Utöfver hvad staten upptager, äga fullmäktige därjämte, att, där de finna särskilda omständigheter sådant påkalla, tilldela lämpliga arfvoden åt biträden inom kontoret för riksbankens utrikes affärer.

Likaledes äga fullmäktige dels att vid hufvudkontoret utöfver stat till vaktmästare i och för postbefordran och inkasseringsuppdrag samt för tjänstgöring vid brandanstalterna, äfvensom för biträde vid värmeledningens skötande och nattbevakningen meddela de arfvoden, fullmäktige finna skäliga, samt dels att anvisa nödiga medel för polisbevakning och för tillhandahållande åt vaktmästare af lämplig uniformsbeklädnad vid tjänstgöring.

4:o) Tiden för tillträdande af de i aflöningsstaten inom hvarje tjänstegrad anvisade förhöjda inkomster beräknas från och med månaden näst efter den, under hvilken tjänstemannen blifvit på ordinarie stat till tjänst inom graden befordrad.

Förordnande, som oafbrutet fortfarit, till dess den tillförordnade befordrats till ordinarie tjänst i samma grad, hvaruti han sålunda tjänstgjort, må dock såsom ordinarie tjänstetid anses och sålunda kunna, efter den i § 66 af reglementet föreskrifna pröfning, inberäknas i den tid, som erfordras för erhållande af stadgadt lönetillägg.

5:o) Tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid befattningsinnehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester eller vid tjänstledighet för sjukdom varit därtill jämlikt 7:o här nedan berättigad, men skola för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, utgå till den, som uppehållit befattningen.

Till kassör anslagna missräkningspenningar få af honom uppbäras endast för den tid, han i sådan egenkap verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men skola för den tid, han eljest kassörsgöromålen icke bestridt, utgå till den, som i hans ställe varit därtill förordnad.

6:o) För den tid, verkställande styrelseledamot vid afdelningskontor på grund af medgifvande i § 52 mom. 4 åtnjuter semester, äga fullmäktige bestämma godtgörelse till vikarie att utgå af kontorets medel, med tillämpning därvid af de i aflöningsstaten meddelade föreskrifter angående aflöningsförmånerna för dylik ledamot; och då annan styrelseledamot vid afdelningskontor enligt ofvan åberopade stadgande åtnjuter semester samt suppleant till följd däraf inträder i styrelsen, må till denne, likaledes af kontorets medel, utgå ersättning med belopp, motsvarande det för ordinarie ledamot i staten anvisade arfvode.

För bestridande af tjänstgöring under semester, som åtnjutes af tjänsteman vid något af bankens kontor, äga fullmäktige samt styrelserna för afdelningskon-

toren att anvisa till extra ordinarie tjänstemän arfvoden efter 1,800 kronor för år räknadt, hvarjämte till vikarie för kassör, som åtnjuter semester, må utbetalas mot vederbörandes misräkningspenningar svarande belopp för tiden i fråga.

7:o) Blifver tjänsteman eller verkställande styrelseledamot, som tillika är tjänsteman i banken, af sjukdom hindrad att sin syssla förrätta, äger han under tjänstledigheten uppbära hela lönen samt dessutom, efter fullmäktiges eller vederbörande styrelses pröfning, under högst en månad hvarje år de för tjänsten anslagna tjänstgöringspenningar. För bestridande af vikariat i dylikt fall äga fullmäktige eller vederbörande styrelse att af riksbankens medel använda 1,800 kr. för år räknadt.

8:o) Erhålles tjänstledighet efter egen ansökan, för svag hälsas förbättrande utan egentligt sjukdomsförfall, eller för enskilda angelägenheter eller i och för tjänstgöring hos Riksdagen, dess utskott eller revisorer, eller för andra särskilda uppdrag, eller fordras vikariat för tjänsteman på den grund, att han blifvit ställd under förmyndare eller afträdt sin egendom åt borgenärer, skall den tjänstledige, utöfver tjänstgöringspenningar och misräkningspenningar, afstå så mycket af lönen, som fullmäktige pröfva för ändamålet nödigt.

9:o) Fullmäktige eller vederbörande styrelse må kunna dels medgifva vaktbetjänt, som af sjukdom hindras från tjänstens bestridande, tjänstgöringspenningar, dels på framställning af vaktbetjänt, efter pröfning af förekommande omständigheter, medgifva honom ledighet under högst 15 dagar hvarje år, med rätt för honom att under tiden uppbära alla med tjänsten förenade aflöningsförmåner. Då vaktbetjänt af sjukdom hindras att sin tjänst förrätta eller erhåller ledighet i den ordning, som här ofvan är sagdt, må, där annan person behöfver förordnas för göromålens uppehållande, den som af deputerad eller kontorsstyrelse förordnas att bestrida tjänsten, af riksbankens medel erhålla arvode, motsvarande vid hufvudkontoret högst 3 kronor om dagen och vid afdelningskontor högst 2

kronor 50 öre om dagen, men sökes eljest ledighet eller måste någon från tjänsten afhållas därför, att han till borgenärers förnöjande sin egendom afträdt, skall den tjänstledige, utöfver tjänstgöringspenningar, till vikaries aflöning afstå så mycket af lönen, som fullmäktige pröfva för ändamålet nödigt.»

d) godkänna följande

### Stat för Tumba bruks tjänstemän.

Förvaltaren, lön.....	kronor 5,000: —	
tjänstgöringspenningar .....	„ 1,500: —	kronor 6,500: —
20 famnar ved samt trädgårdar, innehållande 49,37 ar, och åkerjord, innehållande 1,45 hektar.		
Nuvarande förvaltaren, J. Th. Fiebelkorn, är berättigad till pension i likhet med kamrerare vid hufvudkontoret och betalar pensionsbidrag såsom sådan.		
Bokhållaren, lön .....	kronor 1,600: —	
tjänstgöringspenningar .....	„ 800: —	kronor 2,400: —
12 famnar ved samt trädgård, innehållande 9,71 ar, och åkerjord, innehållande 7,09 ar.		
Kontorsbiträde åt förvaltaren, arfvode.....		kronor 1,200: —
Verkmästaren, lön .....	kronor 2,400: —	
tjänstgöringspenningar .....	„ 1,200: —	kronor 3,600: —
16 famnar ved samt trädgård, innehållande 23,14 ar och åkerjord, innehållande 13,88 ar.		
Pappersmästaren, lön.....	kronor 1,600: —	
tjänstgöringspenningar .....	„ 800: —	kronor 2,400: —
12 famnar ved samt trädgård, innehållande 11,187 ar, och		



åkerjord, innehållande 16,97			
ar.			
Skolläraren, lön .....	kronor	500: —	
tjänstgöringspenningar .....	„	150: —	
arfvode för söndagsskolan .....	„	150: —	
personligt arfvode (för P. Lager-			
blad) .....	„	200: —	kronor 1,000: —
jämte 8 famnar ved.			
Läkaren, arfvode .....			kronor 1,200: —

Anmärkning: Veden skall bestå af blandad tall och gran.»

samt e) besluta, att ifrågavarande lönestater skola tillämpas från början af år 1908.

Stockholm den 29 april 1907.

På bankoutskottets vägnar:

JOHN RETTIG.

---

*Reservation*

af herrar *Henricson* och *Lindblad*, hvilka anført följande:

Då Riksdagen nu fastställt en aflöning åt revisorer och bokhållare inom *statskontoret* från 4,000 upp till 5,500 kr. — efter 15 års tjänstgöring — kunna vi ej biträda beslutet att åt motsvarande tjänstemän inom Riksbankens hufvudkontor och afdelningskontoren i Göteborg och Malmö tillmäta aflöningen i andra tjänstegraden från 4,700 kronor upp till 5,700 kronor, utan hafva yrkat, att aflöningen här sättes till respektive 4,500, 5,000, 5,500 kronor, hvarvid 1,500 kr. beräknas som tjänstgöringspenningar. För kassörerna tillkommer dessutom 1,000 kr. i misräkningspenningar.

Kompetensfordringarne äro i *statskontoret* juridisk examen, men i Riksbanken studentexamen eller realskoleexamen jämte examen i handelsskola.

För vaktbetjante vid afdelningskontoren — utom Göteborg och Malmö — hafva vi biträdt *fullmäktiges förslag*, som upptager en aflöning af 700 kr. i lön och 200 kr. i tjänstgöringspenningar jämte 2 ålders-tillägg efter 5 och 10 år å 100 kr. hvardera. Slutlön blifver således 900 kr. jämte 200 kr. i tjänstgöringspenningar, sammanlagdt 1,100 kronor. Härutöfver lämnas fri bostad och bränsle, som ej förekommer vid hufvudkontoret.

För vaktmästare vid *statskontoret*, hvilken därjämte åtnjuter bostad och bränsle, är högsta lönen nu bestämd till 1,050 kr., däraf 250 äro tjänstgöringspenningar. För vaktmästare därstädes, som ej har bostad och bränsle, är högsta lönen 800 kronor, tjänstgöringspenningar 350 och ortstillägg 150 kr.